

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

**RAZVOJ ŠTUDENTSKEGA VESLANJA
V SLOVENIJI IN SVETU**

JERNEJ LORBEK

Ljubljana, 2010

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT
Športno treniranje

RAZVOJ ŠTUDENTSKEGA VESLANJA V SLOVENIJI IN SVETU

MENTOR

doc. dr. Tomaž Pavlin

RECENZENT

izr. prof. dr. Damir Karpljuk

KONZULTANT

prof. dr. Janez Pustovrh

AVTOR DELA

Jernej Lorbek

Ljubljana, 2010

RAZVOJ ŠTUDENTSKEGA VESLANJA V SLOVENIJI IN SVETU

JERNEJ LORBEK

Izvleček

Glavni namen diplomske naloge je predstaviti razvoj študentskega veslanja v Sloveniji od začetkov leta 1970 do leta 2009. Kljub več desetletni zgodovini je študentsko veslanje pri nas še zelo nerazvito, zato je opisano tudi kako je le-to organizirano v veslaško bolj razvitih državah. Zaradi medsebojnega vpliva med klubskim in študentskim veslanjem je navedena zgodovina veslanja v Sloveniji, za lažje razumevanje pa so opisana še pravila veslaških tekmovanj.

Največji vpliv na razvoj študentskega veslanja je imelo dogajanje v Mariboru, zato je temu namenjene največ pozornosti. Organizacije tekem, udejstvovanje na najmočnejših evropskih in svetovnih regatah ter uspešen razvoj društva so Maribor zarisale na zemljevid študentskih veslaških centrov.

Vsebina diplomske naloge je napisana na 56 straneh. Informacije so bile pridobljene iz petih časopisov in revij, dvanajstih virov osebne komunikacije, devetih internetnih virov, devetih virov literature in zapisnikov tekem iz arhiva Študentskega veslaškega društva Maribor. Devet slik je v prilogi opisanih v tabeli.

Študentsko veslanje je eden bolj cenjenih športov na nekaterih svetovno priznanih univerzah. Veslaški šport je Sloveniji prinesel mnogo medalj z največjih tekmovanj in tudi nekateri največji uspehi mariborskega športa so povezani prav z veslanjem. Vse to daje dodatno težo razvoju študentskega veslanja pri nas, predvsem v Mariboru in podatki zbrani v tej nalogi bodo razjasnili zgodovinski razvoj in predstavljali pomembno gradivo o tej športni panogi.

Ključne besede: veslanje, študentsko veslanje, Študentsko veslaško društvo Maribor

THE DEVELOPMENT OF STUDENT ROWING IN SLOVENIA AND IN THE WORLD

JERNEJ LORBEK

Abstract

The main purpose of this diploma thesis is to present the development of student rowing in Slovenia from the very beginnings in 1970 up to 2009. Despite a long history of several decades student rowing is still undeveloped in Slovenia, because of that the thesis also describes the organization of student rowing in countries with a longer tradition in this sport. Since student rowing and rowing in clubs are closely interrelated a history of rowing in Slovenia is also presented together with the explanation of technical rules of rowing competition.

The development of student rowing was mostly influenced by the course of events in Maribor, therefore this being a central subject of the thesis. Organizing regattas, participating in the Europe's and World's most important competitions as well as a successful development of the student rowing society have put Maribor on the maps of student rowing centers from abroad.

The diploma thesis is written on 56 pages. Information was gathered from five newspapers and magazines, twelve sources of personal communication, nine internet sources, nine different references, including contest sheets from the archives of the Student Rowing Society Maribor. A special list features descriptions of the nine photos in the appendix.

Student rowing is one of the highly appreciated sports at many world famous Universities. Rowing has brought Slovenia many medals from the World's most important competitions and several great successes of the sport in Maribor are connected with rowing. All these facts give the development of student rowing in Slovenia extra credit, especially in Maribor and data collected in this thesis will show a historical development and represent important material on this line of sport.

Key words: rowing, student rowing, Student rowing society Maribor

Kazalo

1. UVOD	5
2. PRAVILA VESLAŠKIH TEKMOVANJ	7
2.1. ŠTARTNI PROTOKOL	7
2.2. KRMARJI	7
2.3. ČOLNI	7
2.4. PROGA	9
2.5. OBLAČILA	9
3. ZGODOVINA ŠTUDENTSKEGA VESLANJA V ZDA IN ANGLIJI	10
4. PREDSTAVITEV ORGANIZIRANOSTI ŠTUDENTSKEGA VESLANJA V SVETU	12
5. RAZVOJ IN ORGANIZIRANOST ŠTUDENTSKEGA VESLANJA V SLOVENIJI	20
5.1. RAZVOJ KLUBSKEGA VESLANJA V SLOVENIJI IN NJEGOV VPLIV NA ŠTUDENTSKO VESLANJE	20
5.2. RAZVOJ ŠTUDENTSKEGA VESLANJA V SLOVENIJI DO LETA 2001	22
5.3. RAZVOJ ŠTUDENTSKEGA VESLANJA V SLOVENIJI OD 2001 DO 2009	27
5.4. UMEŠČENOST UNIVERZITETNEGA VESLANJA V SLOVENSKI UNIVERZITETNI ŠPORTNI ZVEZI	46
5.5. ZAKLJUČEK	47
6. SKLEP	49
7. VIRI IN LITERATURA	50
8. PRILOGE	53

1. Uvod

Že leta 1829 se je zgodil prvi veslaški dvoboj zdaj prestižnega tekmovanja med univerzama Oxford in Cambridge, znanega tudi pod imenom »boat race«. Dogodek si vsako leto ob reki Temzi ogleda na tisoče ljudi. Nekaj manj ljudi se zbere ob reki Dravi, kjer poteka vsako poletje mednarodno tekmovanje študentskih osmercev, tudi s tradicionalnim dvobojem med ljubljanskimi in mariborskimi študenti, kateremu so se nekajkrat pridružili tudi primorski študentje. Marsikdo ne ve, da po vzgledu »boat race-a«, potekajo veslaški dvoboji med študenti tudi v Sloveniji. Še manj ljudem pa je znano, da je bila prva regata študentskih osmercev organizirana že leta 1970 in da je v mestu ob Dravi zaživel leta 2001 tudi prvo samostojno študentsko društvo v Sloveniji. Udeležuje se tekmovanj med študentskimi osmerci na Hrvaškem, Nizozemskem, v Švici, Franciji in Italiji, slovenski študentje pa sodelujejo tudi na študentskih svetovnih in evropskih prvenstvih.

Študentsko veslanje je z ustanovitvijo Študentskega veslaškega društva dobilo nove razsežnosti. Še vedno pa je v velikem zaostanku v primerjavi s Hrvaško. Tako po organiziranosti, financiranju, številu študentov, ki veslajo, številu osmercev, ki so namenjeni tej športni dejavnosti in številu tekem, ki jih letno organizirajo. Še večja je razlika do držav, ki so mednarodno priznane in gojijo študentsko veslanje na vrhunskem nivoju.

To so glavni razlogi, da sem se odločil za pisanje diplomskega dela o študentskem veslanju, v katerem sem poskušal ugotoviti zgodovinski potek dogodkov vezanih na študentsko veslanje v Sloveniji, predvsem v Mariboru, in s tem v novejši zgodovini vezanih na Študentsko veslaško društvo. Opisal sem organiziranost društva, usmeritve in rezultate, ter za primerjavo navedel podatke o organiziranosti študentskega veslanja v veslaško najbolj razvitih državah sveta.

S to diplomsko nalogo je prvič zbrana literatura študentskega veslanja, ki bo razsvetlila dogajanje v slovenskem veslanju in prikazala zgodovinske mejnike ustanavljanja in delovanja samostojnega Študentskega veslaškega društva Maribor, s tem pa pripomogla k razumevanju in povečala možnosti za izboljšanje stanja.

Potrebne informacije so bile pridobljene iz člankov v časopisih, revijah, ob prebiranju knjig, brošur, biltenov, zbornikov in dokumentov. Pomagal sem si z videokasetami, pravilniki in internetnimi stranmi.

Pomembne podatke so posredovale osebe, ki so povezane s tematiko diplomskega dela. Opravljenih je bilo več intervjujev in razgovorov ter komuniciranja preko elektronske pošte.

Sodelovali so veslači, trenerji in drugi strokovni veslaški delavci z vsega sveta. Pomagali so mi Tomaž Kutrašnik, Žiga Voršič, Iztok Nipič (vsi člani Študentskega veslaškega društva Maribor), Simon Polak (veslač iz Ljubljane), Damir Perc (veslač iz Pirana), David Greif (veslač in študent univerze Washington), Romina Štefančič (veslačica in študentka univerze Victoria), Ante Kušurin (hrvaški veslač, član osmerca Oxford v letu 2009), Matko Starčević (hrvaški veslač), Nigel Mayglothling (tehnični delegat evropske univerzitetne športne zveze in profesor na univerzi v Nottinghamu), Glen Sinclair (predsednik univerzitetne veslaške zveze Nove Zelandije).

Skupek informacij pridobljenih iz različnih virov so dali celosten pregled nad dogajanjem, zagotavljajo verodostojnost in dajejo jasno sliko o študentskem veslanju.

2. Pravila veslaških tekmovanj

2.1. Štartni protokol

Dve minuti pred startnim časom sodnik izda ukaz »dve minuti«. Ko sodnik na startu z dvigom bele zastave da znak, da so čolni poravnani, začne po vrstnem redu prog klicati posadke po imenu. Po končanem klicanju, preveri zastavo sodnika na startu in reče: »Pozor«. Nato dvigne rdečo zastavico ter po kratkem jasnem presledku zakliče: »Zdaj« s hkratnim zamahom zastave navzdol na eno stran (FISA Rule Book, 2009).

2.2. Krmarji

Krmarji so del posadke, zato moške ekipe ne more krmariti krmarka in obratno. Najmanjša teža krmarja v tekmovalnem dresu je 55 kilogramov za člane in 50 kilogramov za ženske in mešane posadke. Krmarji lahko nosijo do 10 kilogramov teže, ki mora biti v čolnu čim bližje krmarju. Krmarji se morajo stehtati v tekmovalni opremi na preizkušanih tehtnicah največ dve in najmanj eno uro pred svojo prvo tekmo vsak dan (FISA Rule Book, 2009).

Na študentskih tekmovanjih je ponavadi dovoljeno ženskam krmariti moške posadke in obratno. Tudi tehtanja na večini regatah ni, zato ponavadi čolne krmarijo lahke ženske ali otroci, ki se ukvarjajo z veslanjem in jim je v veselje opraviti kakšen trening ali oditi na tekmo s starejšimi veslači. Čim manjša teža pa ni edina lastnost, ki je dobro, da jo študentski krmarji imajo. Študentska tekmovanja (predvsem na morju) velikokrat potekajo na progih, ki je ne omejujejo boje. Tako je dobro, da ima krmar čim boljši občutek za smer in pregled nad tekmo.

2.3. Čolni

Veslanje pozna dve različni vrsti disciplin. Pri »scull« disciplinah veslač drži v vsaki roki eno veslo, pri »rimen« disciplinah pa veslač drži eno veslo z obema rokama. Mednarodna veslaška organizacija priznava naslednje discipline.

»Scull« discipline:

- enojec (1x)
- dvojni dvojec (2x)
- dvojni četverec (4x)

»Rimen« discipline:

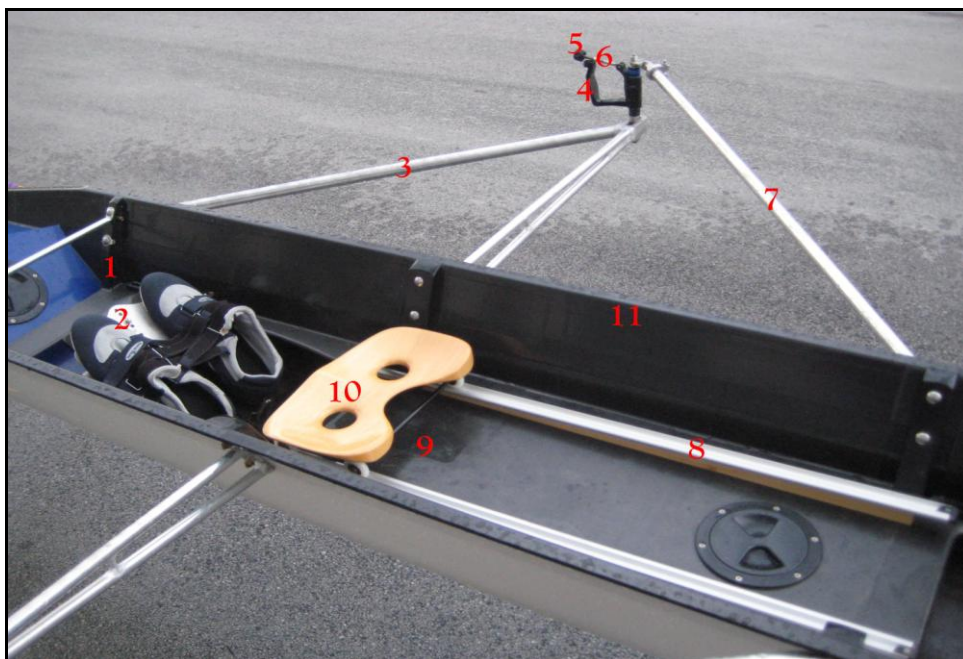
- dvojec brez krmarja (2-)
- dvojec s krmarjem (2+)
- četverec brez krmarja (4-)
- četverec s krmarjem (4+)
- osmerek s krmarjem (8+)

Določena je tudi minimalna teža čolna, ki je odvisna od discipline. Tako znaša minimalna teža enojca 14 kg, dvojca brez krmarja in dvojnega dvojca 27 kg, dvojca s krmarjem 32 kg, četverca brez krmarja 50 kg, četverca s krmarjem 51 kg, dvojnega četverca 52 kg in osmerca 96 kg (FISA Rule Book, 2009).

Na študentskih tekmovanjih potekajo boji predvsem v osmercih. Na tekmovanjih pod okriljem Evropske univerzitetne športne zveze in Mednarodne univerzitetne športne zveze pa se veslači pomerijo tudi v ostalih disciplinah.

Na premec čolna mora biti pritrjena bela žogica premera 4 cm iz mehke gume ali podobnega materiala, razen kadar je premec čolna tako oblikovan da nudi enako zaščito in vidljivost. Zaradi nevarnosti utopitve morajo biti vsi čolni opremljeni z nožniki oz. čevlji, ki omogočajo tekmovalcem hitro sezuvanje brez uporabe rok in z najmanjšim možnim odporom (privezane pete copat) (FISA Rule Book, 2009).

Slika 1: Deli čolna

Legenda: 1 rebro, 2 nožnik s copati, 3 izbočnik, 4 vilica, 5 fižolček, 6 varovalo, 7 podpornik, 8 tirnice, 9 ploščica, 10 voziček, 11 valobran.

2.4. Proga

Na standardnih regatnih progah tekmovanje običajno poteka na šestih vzporednih progah in sicer 2000 metrov naravnost. Izjeme so tekme študentov in veteranov, na katerih zasledimo različne načine tekmovanj, na različno dolgih progah. Poznamo sprinterske tekme, katere ponavadi potekajo na razdaljah med 500 in 1000 metrov in se organizirajo tudi kot tekma dvobojev na izpadanje, kar pomeni da se naenkrat pomerita samo dva čolna. Poznamo pa tudi tekme s skupinskim startom vseh prijavljenih posadk na daljše razdalje (npr. 6000 metrov, 30 kilometrov...).

2.5. Oblečila

Člani iste posadke morajo tekmovati v enotnih oblekah (majice, hlačke in dodatna oprema). Vsi člani posadke, ki nosijo pokrivala, morajo imeti enaka. Razen v primeru sestavljenih posadk, morajo vsi veslači nositi enak klubski dres (FISA Rule Book, 2009). Na študentskih tekmovanjih ponavadi veslači nosijo drese svoje fakultete oziroma univerze, ki jo zastopajo.

3. Zgodovina študentskega veslanja v ZDA in Angliji

Predstavili bomo državi, ki sta najbolj dejavni na področju študentskega veslanja. V ZDA in Angliji se z veslaškim športom na univerzah ukvarja več tisoč ljudi. Organizirajo nekatere največje veslaške regate na svetu, ki imajo z dolgo tradicijo veliko veljavo v športnem svetu.

ZDA

Prvi veslaški klub na kakšni univerzi v ZDA je bil organiziran leta 1843 na univerzi Yale. Le leto dni kasneje so jim sledili študentje Harvarda. Tako je prišlo tudi do prvega univerzitetnega dvoboja med ameriškimi univerzami, ki sta ga omenjeni univerzi uprizorili leta 1852. Od leta 1864 poteka ta dvoboj vsako leto in od leta 1878 naprej je z nekaj izjemami organiziran vsakič na reki Thames v New Londonu. Ameriške študentke so se prvič z veslanjem srečale leta 1875, ko je bil ustanovljen program za žensko veslanje na univerzi Wellesley (Weil, T. E., 2000-2005). Leta 1971 so ženske univerzitetne ekipe začele tekmovali na državnem veslaškem prvenstvu v osmercih, šele leta 1980 pa je bilo organizirano prvo žensko državno univerzitetno prvenstvo v veslanju, ki ga od leta 1997 prireja organizacija NCAA. Glavna organizacija, ki prireja moška univerzitetna tekmovanja – IRA, je bila ustanovljena leta 1894. Med leti 1920 in 1950 so na tem tekmovanju dominirale univerze Washington, California in Navy. Skupaj so osvojile 21 naslovov v najprestižnejši disciplini – osmercu. O kvaliteti tekmovanja priča podatek, da so v tem času v osmercu osvojili tudi 5 naslovov olimpijskega zmagovalca (1920, Bruselj: Navy; 1928, Amsterdam, 1932, Los Angeles in 1948, London: California; 1936, Berlin: Washington), vmes je en naslov leta 1924 v Parizu dodala še univerza Yale. Z zmagami na olimpijskih igrah so ameriški študentje nadaljevali še v Helsinkih leta 1952, kjer so zmagali člani univerze Navy in leta 1956 v Melbourneu, ko je slavila univerza Yale. Do leta 1972 so zbrali še nekaj dobrih uvrstitev v osmercih, univerzitetne posadke pa so odlično tekmovali tudi v manjših čolnih (četvercih in dvojicah) (College rowing, 2010).

Anglija

V zibelki študentskega veslanja – Angliji, so prvi veslaški klub ustanovili na univerzi Oxford. Med njihovima fakultetama se je zgodil tudi prvi študentski veslaški dvoboj. Člani fakultet Brasenose in Jesus so se leta 1815 pomerili za častni naziv »head of the River« in kot prvim je to uspelo študentom iz Brasenosea. Na drugi veslaško pomembni univerzi Cambridge, so veslaški klub dobili leta 1827, prvi zmagovalec pa je postala fakulteta Trinity (Weil, T. E., 2000-2005). Tako je bilo vzpostavljeno veslanje na dveh priznanih angleških univerzah, kar je dalo povod za organizacijo medsebojnega dvoboja. Ta se je zgodil leta 1829, ko je Cambridge

izzval Oxford. Dvoboj je potekal na delu znanem kot »Henley on Thames«. Zmagal je osmerek Oxforda. Naslednji dvoboj se je zgodil leta 1836 na relaciji Westminster – Putney. V tretjem dvoboju leta 1839 pa so že nastopali na progi Putney – Mortlake, kjer poteka še danes. Od leta 1856 je dvoboj postal vsakoletni dogodek, ki so ga prekinile le vojne (How it began, 2010). Leta 1839 je bilo prvič organizirano še eno pomembno študentsko tekmovanje v Angliji, to je Henley regata. Izvedena je bila v enem dnevu. Zaradi velike popularnosti te regate, je že naslednje leto trajala dva dni. Ta se je stopnjevala in od leta 1886 je potekala tri dni, od leta 1906 štiri dni in od leta 1986 poteka tekmovanje pet dni. Regata je poznana pod imenom »Henley Royal Regatta« od leta 1851, ko je princ Albert postal prvi kraljevi pokrovitelj tekme. Regata je prvič potekala v mednarodni zasedbi leta 1878, ko so se je udeležili študentje iz ameriškega New Jersey (Henley Royal Regatta, 2010). Za veslaški šport niso bile prikrajšane niti študentke. Prvo žensko veslaško združenje je bilo ustanovljeno na univerzi Cambridge leta 1893, in sicer na kolidžu Newnham. Veslačice omenjenega kolidža so se v dvoboju s šolo medicine iz Londona pomerile na prvem ženskem študentskem tekmovanju leta 1919. Do znamenitega dvoboja med univerzama Cambridge in Oxford je prišlo leta 1927, saj je slednja leto prej formirala ženski veslaški klub (Weil, T. E., 2000-2005).

4. Predstavitev organiziranosti študentskega veslanja v svetu

Največja športna prireditev, kjer tekmujejo izključno študenti, je univerzijada. N. Mayglothling (osebna komunikacija, 7.12.2009) pravi, da veslanje sicer ne spada med panoge, ki bi bile tradicionalno vključene v univerzijado in tudi na zadnji tovrstni prireditvi v Beogradu v Srbiji, leta 2008, veslanje obljubam navkljub ni našlo mesta v programu, vendar naj bi veslaško tekmovanje bilo organizirano na prihajajoči univerzijadi, leta 2010 v Kazanu v Rusiji.

Študentsko tekmovanje mednarodnih razsežnosti je bilo prvič organizirano leta 1984. To je bilo svetovno univerzitetno prvenstvo v veslanju. Tekmovanje se odvija pod okriljem Mednarodne univerzitetne športne zveze (FISU) in je organizirano vsaki dve leti. Po besedah N. Mayglothlinga (osebna komunikacija, 7.12.2009) se regate udeležujejo posadke z vsega sveta, odličja pa so odšla že v mnoge države. Nivo tekmovanja je visok, saj so v preteklih letih na regati sodelovali tudi dobitniki kolajn na največjih tekmovanjih, ki jih organizira Mednarodna veslaška zveza (FISA). Aktivni študentje med 17 in 28 letom starosti lahko na tekmovanju zastopajo svojo državo tudi če se izobražujejo v tujini. Mešane posadke, sestavljene iz študentov različnih univerz so dovoljene, vendar lahko državo v čolnu zastopajo le njeni državljani.

Drugo večje mednarodno tekmovanje je evropsko univerzitetno veslaško prvenstvo, ki poteka pod okriljem Evropske univerzitetne športne zveze (EUSA). Veslanje je bila logična izbira za družino športov pod okriljem EUSA, saj je med najbolj popularnimi univerzitetnimi športi. Tekmovanje vključuje posadke posameznih univerz, ki so osvojile državno prvenstvo. Državljanstvo tukaj ni pogoj za nastopanje, pogoj je le status aktivnega študenta na enaki univerzi. Znani so primeri univerzitetne ekipe Velike Britanije, ki so jo sestavljali tudi študentje iz Nemčije, Francije in celo Južne Afrike. Tekmovanje ni starostno omejeno (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

S finančno pomočjo Britanskih univerz, Concept 2 in luške kapetanije iz Cardiffa je EUSA leta 2005 organizirala prvo univerzitetno evropsko veslaško prvenstvo na novi, 1500 metrov dolgi progi v zalivu Cardiff (Wales). Na prvenstvu je sodelovalo 287 veslačev in 63 posadk iz 11 držav (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Veslaška regata EUSA je bila prvotno zasnovana kot alternativa tekmovanjem FISU, s katerimi bi se izmenjavala vsake dve leti. Vendar je uspeh prve regate presegel vsa pričakovanja, tako da so veslači, trenerji in veslaške zveze izrazili željo po vsakoletnem tekmovanju. Septembra 2006 je mesto Brive-la-Gaillarde (Francija) gostilo 88 posadk iz 13

držav na veslaškem prvenstvu in s tem okrepilo prisotnost EUSA na mednarodnem veslaškem prizorišču. 350 veslačev iz 52 univerz je ob odličnih veslaških pogojih na komaj drugem zaporednem prvenstvu veslanje postavilo na vrh priljubljenosti (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Tretje evropsko univerzitetno prvenstvo v veslanju v organizaciji univerze v Gironi je prineslo uspehe na mnogih področjih. Tekmovalci in njihovi spremljevalci so obiskali prvo olimpijsko prizorišče, idilično jezero Banyoles (Španija), medtem ko je španska veslaška zveza univerzitetno veslaško prvenstvo priznala kot uradno univerzitetno tekmovanje in s tem odločilno zaznamovala podporo evropski univerzitetni športni zvezi pri razvoju nacionalnih veslaških zvez. Prvenstvo sta zaznamovali tudi velika udeležba in odlični veslaški pogoji, saj se je prvenstva udeležilo 336 veslačev iz 60 univerz, združenih v 125 posadk, ki so zastopale 14 držav. EUSA moštvo, ki so se izkazala z izjemnim športnim obnašanjem, podeljuje tudi vsesplošno nagrado fair-play. To nagrado je na regati v Banyolesu podelila ekipi ženskega osmerca univerze v Zürichu (Švica), ki je nesebično posodila svoj čoln moškemu osmercu univerze v Pragi (Češka). Češki moški osmerek je tako osvojil še svoj tretji naslov (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Naslednja prvenstva je EUSA želela prirediti v vzhodni Evropi. Četrta regata v Zagrebu (Hrvaška) je zapolnila vrzel med olimpijskimi igrami 2008 v Pekingu in svetovnim univerzitetnim veslaškim prvenstvom v Beogradu. Veslači, ki so se udeležili regate v Zagrebu so tekmovali tudi v Pekingu in kasneje v Beogradu, tako da je bil nivo tekmovanja v Zagrebu resnično visok, kar je poskrbelo za fantastično tekmovanje na slikovitem Jarunu. 365 veslačev, 52 univerz iz 14 držav in 128 posadk je poskrbelo za obilico rekordov. Prav v vseh disciplinah so bili doseženi najhitrejši časi. Nadarjeno poljsko moštvo je osvojilo rekordnih 7 zlatih odličij in prevzelo EUSA lovoriko iz rok britanske ekipe. Domača ekipa je zasedla drugo mesto, na tretjem mestu pa je pristala Nemčija (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Lovorika EUSA, ki jo je na uvodni regati 2005 prispevalo britansko univerzitetno veslaško združenje, se podeljuje najbolj uspešnim državam, glede na število točk, zbranih z uvrstitvami v posameznih disciplinah. Točke prejmejo posadke, ki se razvrstijo od prvega do devetega mesta, pri čemer zmagovalec dobi 9 točk, vsak naslednji pa točko manj. Velika Britanija je lovoriko osvojila na prvih treh regatah, leta 2007 s pičlo prednostjo ene točke pred Nemčijo (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Leta 2009 je evropsko univerzitetno veslaško prvenstvo potekalo na čudovitem jezeru Goplo v poljskem mestu Kruszwica. Nastopilo je 399 veslačev iz 17 držav, ki so veslali v 131 posadkah.

V petih letih prirejanja evropskih univerzitetnih veslaških prvenstev je organizaciji uspela izjemna rast. Najboljši veslači sveta pogosto tekmujejo na mednarodnih univerzitetnih regatah, povečuje pa se tudi množičnost. Regata v organizacije EUSE je ogromno pridobila s pomočjo različnih univerz v Evropi in prizorišč, skupaj s trenerji in drugimi podporniki, ki spodbujajo svoje univerze na poti do sodelovanja.

V Evropi je univerzitetno veslanje najboljše organizirano v Veliki Britaniji. Že leta 1829 je bila organizirana prva univerzitetna veslaška tekma med ekipama univerz Oxford in Cambridge. Tekma je prvotno potekala na delu Temze znanem kot Henley on Thames, približno 50 kilometrov zahodno od Londona. Že naslednja tekma pa je bila preseljena v London, kjer še danes poteka na relaciji Putny – Morlake (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009). Po besedah N. Mayglothlinga (osebna komunikacija, 7.12.2009) so študentje Oxforda in Cambridgea tradicijo veslanja razvili že prej. Veliko kasnejših študentov je namreč obiskovalo nižje šole kot sta Westminster in Eton, ki sta obe imeli dolgo tradicijo veslanja. Nekdanji dijaki Westminstera in Etona so prav tako zaslužni za ustanovitev znamenitega društva Leander Club at Henley, ki se je razvilo iz nekdanjih gentlemanskih klubov kot sta The Star in Arrow. Posadke še danes včasih tekmujejo pod imeni prvotnih klubov. Največja tekma je vsekakor »Bitka čolnov«. N. Mayglothling (osebna komunikacija, 7.12.2009) je dejal, da je ta tekma posej vreden več milijonov funtov in verjetno najbolj prepoznavna blagovna znamka v svetu veslanja. Na njej se srečujejo tudi starejše generacije »Bluesov«, ki sodelujejo na tekmovanjih po celem svetu. Za člane obeh prvih posadk je značilna modra barva, zato so obojni poznani pod imenom »Blues«. Barva Cambridgea je nekoliko bolj svetla, Oxford pa je znan po temno modri barvi. Rezerva posadka Oxforda se imenuje Isis, Cambridgea pa Goldie. A. Kušurin (osebna komunikacija, 19.11.2009), ki je bil leta 2009 član zmagovite posadke Oxforda pravi, da »Bitko čolnov« organizirajo Oxford University Boat Club (OUBC) in Cambridge University Boat Club (CUBC). Tekmo si na bregovih 6779 metrov dolge proge ogleda vsako leto približno 250.000 ljudi, sedem do devet milijonov Britancev pa preko televizije. Financirajo jo sponzorji, od leta 2005 je to Xchanging, v sodelovanju z državno televizijo. Zadnjih nekaj let je imela televizijska družba ITV pravico za prenos tekme, od leta 2009 pa je to postala BBC.

Izmed vseh prestižnih dogodkov v Angliji je prav Boat Race najbolj nevtralen. Nenazadnje poteka v Londonu in ne v Oxfordu ali Cambridgeu. Nevtralna zadeva pa je tudi zaradi javnosti. Vsak lahko pride k reki in navija, tudi če je tujec ali Anglež iz delavskega razreda. Kljub množicam pa se angleški družbeni red vedno znova vzpostavi. Gledalci »najnižje vrste« tekmo spremljajo s sprehajalne poti, ki se vije na južni strani reke. Gledalci najvišje vrste – torej sponzorji in tekmovalci bivših let – z ladij, ki plujejo tik za osmercema. Nekje vmes pa so gledalci, ki navijajo z balkonov čolnarn (Večer, 16.4.2009, str. 16).

Večina univerz v Veliki Britaniji sodeluje na tekmovanjih pod okriljem BUCS (British University College Sports). Veslaško regato so, po besedah N. Mayglothling (osebna komunikacija, 7.12.2009), prvič organizirali v poznih šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Prvotno je potekala na predelu Pangborne Reach na reki Temzi, v sedemdesetih pa se je pridružila Nottinghamski mestni regati. Univerzitetno veslanje v Veliki Britaniji se je resnično razmahnilo leta 1993 s prvo neodvisno regato britanskih univerz pri Holme Pierrepontu, ki je vključevala le 56 posadk. Udeležba je skozi leta stalno naraščala, dokler ni leta 2007 prebila magično mejo 1000 prijavljenih čolnov, še vedno neprešeno število 1110 posadk, ki so se v treh dneh pomerili na dvokilometrski progi. Prijavnina za posamezno posadko znaša 8 funtov na osebo, kar je standardna prijavnina na tekmovanjih te vrste in s tem denarjem se regata tudi v celoti financira, hkrati pa prinaša tudi dobiček približno 12000 funtov letno. Krovna organizacija sredstva namenja za podporo univerzam pri ustanavljanju študentskih veslaških klubov, za podporo pri izobraževanju študentov in trenerjev. Sredstva so namenjena tudi za podporo britanskih ekip na tekmovanjih pod okriljem FISU in EUSA. Vsak univerzitetni veslaški klub v Veliki Britaniji se financira drugače. Mnoge podpirajo nekdanji študentje, nekateri imajo pokroviteljske pogodbe s podjetji, večina pa sredstva pridobiva s pomočjo študentskih zvez (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

V Veliki Britaniji je organiziranih tudi veliko dvobojev med univerzami in fakultetami. Znana je naprimer tekma Northumbrian Water University Boat Race, v kateri se pomerita veslaška kluba univerz Newcastle in Durham. Na reki Tyne so se prvič pomerili leta 1997. Allum Cup je regata, kjer se med seboj pomerijo fakultete Univerze v Londonu. Univerza West of England in Univerza Bristol se vsako leto pomerita v Bristol Boat Race dvoboju. To so le nekateri večji in bolj poznani dvoboji (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Posebnost v veslaškem svetu predstavljajo tekme trkov (»bumps« race). A. Kušurin (osebna komunikacija, 19.11.2009) pravi, da so to tekme v katerih sodelujejo fakultete univerz Oxforda in Cambridgea. Posadke se med seboj lovijo. Posamezna ekipa skuša ujeti ekipo, ki je pred njimi in se trudi, da je ne ujame ekipa, ki je za njimi.

Še ena pomembna regata se odvija vsako leto na reki Temzi. To je Henley Royal Regatta, ki poteka 5 dni v mesecu juliju in je bila prvič organizirana leta 1839. Tekmovanje, katerega se udeležijo veslači iz vsega sveta, se odvija na progi dolgi 2112 metrov. Ekipe se med seboj pomerijo v izločilnih dvobojih. Najbolj prestižno tekmovanje se odvija med moškimi osmerci. Regato organizirajo stevardi, ki so v veliki meri nekdanji veslači (Henley Royal Regatta, 2010).

Univerzitetno veslanje je v drugod v Evropi manj razvito kot v Veliki Britaniji, vendar vzdržuje visok nivo. Poljska v Kruszwici vsako leto prireja zelo živahno regato med

univerzami in mnogo članov poljske državne reprezentance je veslalo v univerzitetnih posadkah. Študentsko veslanje je manj razvito na Madžarskem, v Srbiji in v Avstriji, vendar se študentske ekipe iz teh držav vseeno udeležujejo tekmovanj, ki jih organizirata FISU in EUSA. Teh se bodisi s študentskimi, bodisi z državnimi posadkami, udeležujejo tudi Nemci in Francozi, pri katerih študentske tekme potekajo na krajši, enokilometrski progi in z omejenim številom čolnov. V Španiji je veslanje dobilo uradno odobritev državne študentske športne zveze šele leta 2007, ko je bila za izbiranje posadk za prireditev Evropskega univerzitetnega prvenstva v veslanju nujno potrebna uradna odobritev. Češka ne prireja študentskih tekem, vendar praške univerze to ni oviralo ob zmagi v moškem osmercu na prvih treh evropskih univerzitetnih prvenstvih, ko so se v izposojenem čolnu borili državni reprezentanti (N. Mayglothling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Izmed sosednjih držav Slovenije je študentsko veslanje najbolj razvito na Hrvaškem. V nasprotju s Slovenijo, kjer se veslanje študentov odvija le med univerzami, se tam tekmovanja odvijajo tudi med fakultetami. Vsak študentski veslaški klub na Hrvaškem spada pod svojo matično fakulteto in vsaka fakulteta ima svoje športno društvo ali enakovredno društvo, ki je pristojno za organizacijo pogojev za delo, trening in potovanje na tekmovanja za svoje študente – tudi veslače. Financirajo se iz proračuna svoje matične fakultete. Le-ta odredi skupni znesek namenjen športu in ta znesek se potem porazdeli med različne športne klube. Ostali denar klubi pridobijo s sponzorstvi in donacijami (Starčević, osebna komunikacija, 2.1.2010).

Študentsko veslanje v Zagrebu, ki daje največjo bazo študentskih veslačev, spada pod okrilje Univerzitetnih veslaških klubov Zagreba (SVKZ) in ima glavno vlogo pri organizaciji domačih tekmovanj in potovanj na tekmovanja v tujino. Univerzitetno regato pa organizira v sodelovanju z Zagrebško univerzitetno športno zvezo in Univerzo v Zagrebu. Študentsko veslanje je na Hrvaškem komaj leta 2007 vstopilo v uradni sistem točkovanja rezultatov za univerzitetna prvenstva (Starčević, osebna komunikacija, 2.1.2010).

Letno je na Hrvaškem izvedenih 10 študentskih regat osmercev, kjer se odvijajo boji med fakultetami in univerzami. Najbolj poznane so: regata ekonomske fakultete, regata fakultete za strojništvo in gradnje ladij (ima najdaljšo tradicijo), Toro challenge (Zadar), vseuniverzitetna regata v Zagrebu in Dubrovnik. Približno 300 študentov se ukvarja z veslanjem, večinoma gre za tiste, ki so prenehali s klubskim ukvarjanjem s tem športom, nekateri pa so še vedno aktivni na najvišji ravni, saj najdemo med njimi tudi udeležence največjih tekmovanj svetovne razsežnosti. Univerzitetne posadke določi selektor posamezne univerze, fakultete pa si same najamejo in plačajo trenerje. Večina fakultetnih posadk koristi čolne, ki so last univerze, nekatere pa imajo svoj čoln. To so večinoma tiste, ki imajo višje ambicije za čim boljši rezultat (M. Starčević, osebna komunikacija, 2.1.2010).

Podobno kot v Veliki Britaniji, je tudi v ZDA začetek študentskega veslanja pomenil boj dveh univerz. Leta 1852 sta se prvič pomerila Harvard in Yale in ta dvoboj poteka še danes (N. Mayglothing, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Najpomembnejše moško tekmovanje, kjer sodeluje več univerz pa poteka pod okriljem Intercollegiate Rowing Association (IRA). Leta 1894 so ga ustanovile univerze z vzhodne obale: Penn, Columbia in Cornell. Danes sta poleg omenjenih članici še univerzi Navy in Syracuse. Teh pet članic vsako leto izbere univerze, katere dobijo povabilo za udeležbo na tem ameriškem prvenstvu in kateri univerzi bo dodeljena organizacija. Najprej so na IRA regatah sodelovale le univerze z vzhoda ZDA, ko pa so se jim pridružile zahodne univerze in kasneje začele na tem tekmovanju tudi zmagovati (kot prvi je to uspelo univerzi Washington leta 1923), je to postalo državno prvenstvo. Med leti 1995 in 2008 je tekmovanje potekalo na reki Cooper v mestu Camden (New Jersey) (D. Greif, osebna komunikacija, 15.9. 2009). Leta 2009 je bila regata organizirana v Sacramentu in bo v prihodnosti na zahodu države organizirana vsaka štiri leta. Cilj vsake univerze je sestaviti čim boljšo prvo ekipo osmerca, ki je tudi najprestižnejše tekma. Zmagovalec le-te se za nagrado udeleži tekme Henley Royal Regatta v Angliji. Tekmujejo tudi druge posadke univerz: druga posadka osmerca, četverec in osmerek novincev, ki obiskujejo prvi letnik. Ženske tekmujejo v NCAA veslaškem prvenstvu. Tudi ženske tekmujejo v več kategorijah in prav tako pri njih velja za najbolj pomembno tekmo tista, v kateri se pomerijo najboljše posadke ženskih osmercev. Na razpolago pa imajo tudi tekmovanja, na katerih se pomerijo še v ostalih disciplinah in tako lahko veslajo v manjših čolnih ali pa se med seboj pomerijo lahke veslačice. Večino stroškov, ki jih imajo veslaške ekipe na univerzah financirajo bivši veslači – diplomanti posameznih univerz (N. Mayglothing, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Veslači na univerzah v jeseni največ pozornosti posvetijo učenju ali nadgrajevanju tehnike veslanja, ob tem pa se osredotočajo tudi na pridobivanje fizične moči in vzdržljivosti. Vadijo predvsem v manjših čolnih (dvojcih s krmarjem), iz katerih sestavijo, glede na rezultate, najboljši osmerek. V tem letnem času potekajo tudi regate na daljše razdalje. Te znašajo med dvema in šestimi kilometri. Najbolj znana je Head of the Charles, ki se odvija v Bostonu. Prvič je bila organizirana leta 1965. Na tej mednarodni regati se vsako leto pomeri približno 7500 veslačev v 55 disciplinah, ob progi pa si tekme v dveh dneh ogleda približno tristo tisoč gledalcev. Ker pozimi na nekaterih območjih reke ali jezera zamrznejo, opravljajo veslači treninge na veslaških simulatorjih – ergometrih. Najboljši se pomerijo tudi na tekmah. Pomladi poteka za študente iz ZDA najpomembnejši del sezone. Organiziranih je mnogo dvobojev med univerzami na 2000 metrov dolgih progah in večje regate, kot so San Diego Crew Classic in Eastern Sprints, ki so po pomembnosti takoj za IRA tekmovanjem, ki je organizirano vsako leto konec meseca maja ali v začetku junija (D. Greif, osebna komunikacija, 15.9.2009).

Do leta 1972 so ZDA na Olimpijskih igrah predstavljale izključno univerzitetne posadke, ki so jih izbrali po študentski sezoni, torej v poletnih mesecih. Osvojili so 8 zlatih medalj v osmercu in še dve v drugih disciplinah. Po letu 1972 so posadke začeli izbirati na selekcijskih taborih in tako so se največjega športnega dogodka začele udeleževati mešane posadke, ki pa so še vedno sestavljene večinoma iz študentov (N. Mayglöthling, osebna komunikacija, 7.12.2009).

Med veslaško najbolj razvite države spada vsekakor tudi Kanada. Vsak študent, ki se ukvarja z veslanjem na tekmovanjih tekmuje za svojo univerzo. Univerze posamezne province so združene in vsaka provinca ima svojo veslaško zvezo. Nad vsemi pa je organizacija Rowing Canada, ki je odgovorna tudi za študentsko veslanje je povedala R. Štefančič (osebna komunikacija, 17.09.2009).

R. Štefančič (osebna komunikacija, 17.09.2009) pravi, da je število regat, ki se jih udeleži posamezna univerza, odvisno od tega, iz katerega dela Kanade prihaja. Večina univerz tako nima pogojev, da bi lahko veslali vse leto, saj mnoga jezera spomladi zamrznejo. Jeseni se študentje pomerijo na regatah, na katerih dolžina proge znaša med 5 in 8 kilometrov. Zelo pomembno tekmovanje je prvenstvo provinc, vrhunec kanadskega študentskega veslanja pa predstavlja študentsko univerzitetno prvenstvo, ki je organizirano vsako leto v prvem tednu novembra in traja štiri dni. Na njem lahko nastopi največ 12 veslačev posamezne univerze, iz katerih sestavijo ekipe: enojec, dvojec brez krmarja, osmerek in enojec, dvojni dvojec ter četverec brez krmarja za lahke veslače. Tako večina veslačev nastopa v več disciplinah, njihove uvrstitve pa prinašajo določeno število točk. Največ je vredna zmaga v osmercu in tista univerza, ki zbere največ točk v skupnem seštevku je kanadski državni prvak. Ponavadi se državnega prvenstva udeleži okoli deset univerz s polno ekipo, kar pomeni, da sodelujejo v vseh disciplinah. Nekje od pet do dvanajst univerz pa sodeluje s po nekaj čolni. Večja tradicija veslanja je na zahodu Kanade in v primeru, da je državno prvenstvo organizirano tam, se ga udeleži manjše število veslačev, saj vzhodne univerze nimajo takšnih finančnih zmožnosti. Zaradi tega so prvenstva organizirana na zahodu vsake tri leta. Spomladi, ko je večina jezer zamrznjenih, je najbolj dejavna univerza British Columbia, ki organizira prestižne tekme kot je Brown Cup – tekma med British Columbia in univerzo Victoria.

R. Štefančič (osebna komunikacija, 17.09.2009) razlaga, da imajo veslaško uspešne univerze svoje lastne čolnarne in opremo. Čolni so ponavadi v barvah univerze in nosijo imena donatorjev. Poseben primer pa sta univerzi Victoria in Western Ontario, ki si jezero in hangarje za shranjevanje čolnov delita z kanadsko reprezentanco. To je tudi razlog, da sta univerzi zelo rezultatsko uspešni, saj se mladi nadarjeni in ambiciozni veslači odločajo za študij na teh univerzah, kar jim daje možnosti treniranja z reprezentanco. Vsak študent veslač more septembra plačati okoli 300 dolarjev za vpisnino na Rowing Canada. Na manjših

univerzah si v glavnem vse stroške krijejo veslači sami, medtem ko imajo študenti boljših univerz ponavadi stroške potovanj, hrane in startnine za tekme plačane. Le-te krijejo iz lastnih sredstev tudi stroške trenerjev, gradnje objektov, fizioterapevte itd. Le čolne kupujejo s pomočjo donatorjev, ki so ponavadi diplomanti (bivši veslači) posameznih univerz. Manjše univerze in njihovi programi pa slonijo le na privatnih donacijah.

N. Mayglothling (osebna komunikacija, 7.12.2009) pravi, da ima tudi Južna Afrika močno veslaško tradicijo z univerzitetnimi tekmovanji na Wemmer Pam Reservoir in vsakoletno univerzitetno dirko čolnov pri Port Alfred na Vzhodnem rtu, kjer se zberejo posadke z vse Južne Afrike.

Univerzitetno veslanje je na visokem nivoju prav tako v Novi Zelandiji, saj tam vesla okoli 400 študentov. Najpomembnejša tekma je univerzitetno državno prvenstvo, na katerem se vsako leto aprila pomeri vseh devet novozelandskih univerz. Študenti, ki drugače veslajo za svoje matične klube, se za to tekmovanje pripravljajo nekje šest tednov. Med temi ima samo univerza Otago svoje objekte in opremo. Ostale univerze uporabljajo čolne lokalnih klubov. Poleg državnega prvenstva so pomembni tudi dvoboji med univerzami: Otago – Canterbury, Waikato – Auckland in Victoria – Massey. Vodilna organizacija za študentsko veslanje je University Rowing New Zeland je razložil G. Sinclair (osebna komunikacija, 23.09.2009).

5. Razvoj in organiziranost študentskega veslanja v Sloveniji

5.1. Razvoj klubskega veslanja v Sloveniji in njegov vpliv na študentsko veslanje

Prvi veslaški zavesljaji naj bi bili na slovenskih tleh, ali bolje rečeno vodah, narejeni leta 1888, ko je bil ustanovljen veslaški klub Canottieri »Salvore« di Pirano, predhodnik veslaškega kluba Piran. Mesto Piran je večino 19. stoletja pa vse do konca prve svetovne vojne pripadalo Avstriji oziroma Avstro-Ogrski, prebivalci pa so kazali pripadnost svojemu mestu tudi preko športnih aktivnosti (Veslaški klub Piran 1887-2007, 2007). Istega leta so svoj klub pod imenom »Club Canottieri Libertas« v Trstu uspešno registrirali tudi Koprčani (Prodan, Gortan, Grča in Dariš-Pupis, 2003). Tretji primorski klub v Izoli je pričel z delovanjem leta 1925 (Kako se je začelo v Izoli, 2005). Primorsko veslanje je doživljalo vzpone in padce. Klubi so večkrat spremenili lokacijo in ime, borili pa so se tudi z vremenskimi nevšečnostmi, ki so uničevale čolne.

V Ljubljani se je veslaški šport pojavil leta 1907, ko so ljubljanski meščani ustanovili Ljubljanski sportni klub, ki je deloval z namenom gojiti tudi vodni šport. Za to služi dokaz o dogovoru s šolskimi oblastmi o učenju veslanja za dijake piše Pavlin (1999). Po drugi svetovni vojni se je veslanje pojavilo tudi v Mariboru in na Bledu. Leta 1949 so v Mariboru v okviru športnega društva Polet ustanovili veslaški klub (Zbornik 1.SSK, SŠD Polet, MŠD Branik, 1980), na Bledu pa je bilo istega leta ustanovljeno sindikalno športno društvo Gozdar, v okviru katerega je leto dni kasneje začela delovati veslaška sekcija (Benedik, 1996).

Leta 1989 je Piranski klub dobil prostore v solinah in s kanalom Grande dobre pogoje za trening. Že leto prej so novo čolnarno z lastno telovadnico in garderobami, klubske prostore in nov plavajoči pomol dobili Koprčani. Izolsko veslanje pa je pomembno prelomnico doživelo leta 1997, ko sta iz enega nastala dva kluba: veslaški klub Izola Izola in veslaški klub Argo Izola. Klub Izola Izola je najprej deloval v prostorih kopskega veslaškega kluba, v lastne prostore pa se je preselil leta 1998. Tako so primorski klubi zasedli prostore, v katerih delujejo še danes.

Pomemben napredek so slovenski klubi dosegli, ko so za trenersko delo poprijeli Miloš Janša leta 1976 na Bledu, leta 1985 Marko Mizerit v Kopru in Vlado Krulčič v Izoli, Dušan Jurše leta 1986 v Mariboru ter Iztok Butinar leta 1990 v Izoli, Milan Kocijančič leta 1992 v Piranu in Jošt Dolničar leta 1994 v Ljubljani. Vzgojili so lepo število dobitnikov medalj na največjih tekmovanjih, med katerimi so se nekateri kasneje preizkusili tudi v študentskem veslanju.

Sredine, v katerih še danes delujejo, so dobile boljše pogoje za delo, in predvsem na Primorskem in v Ljubljani dajejo možnost za študentsko udejstvovanje v veslaškem športu.

Leta 1995 postane predsednik kluba v Mariboru Ivan Kralj, ki omogoči, da klub zaposli Dušana Juršeta kot profesionalnega trenerja. Istega leta začne uspehe na mednarodnih tekmovanjih dosegati generacija, ki se kasneje odloči za ustanovitev lastnega študentskega veslaškega društva. Dobre uvrstitve so na svetovnih prvenstvih za mladince in člane do 23 let dosegali: Primož Hedl, Žiga Voršič, Tomaž Katrašnik, Iztok Nipič in Jaka Dobaj (Knehtl, 2000). Postopoma so zaključevali svojo aktivno veslaško kariero in ob koncu tisočletja že pričeli z nastopanjem v univerzitetnih čolnih, kjer so nasledili starejšo generacijo veslačev, ki so popolnoma prenehali z veslanjem. Tudi po tem, ko so omenjeni veslači zaključili sodelovanje z veslaškim društvom Dravske elektrarne Branik, je le-ta še vedno dajal največjo bazo veslačev, ki so se po uspešni klubski karieri odločili nadaljevati veslaško pot v Študentskem veslaškem društvu Maribor. Naslednja uspešna generacija je največje uspehe z veslaškim društvom Dravske elektrarne Branik dosegla v začetku 21. stoletja. Darjan Knehtl, Jernej Lorbek, Borut Atlagič, Aleš Kokol in Peter Dijak so po udejstvovanjih na mladinskih svetovnih prvenstvih pričeli s študijem in se tako pridružili Študentskemu veslaškemu društvu Maribor. Čeprav mariborski veslaški društvi nikakor uradno ne sodelujeta, pa še vedno veslači po končani karieri, oziroma ko postanejo študentje, sedeže čolnov veslaškega društva Dravske elektrarne Branik radi zamenjajo za tiste od Študentskega veslaškega društva Maribor. Tako je napravil tudi Matej Prelog, eden najuspešnejših mariborskih športnikov, ki se lahko pohvali s 4. mestom z olimpijskih iger leta 2000 v Sydneyu v četvercu brez krmarja, z medaljami svetovnih prvenstev in z zmagama v svetovnem pokalu.

Tudi na ostalih območjih je nekaj vrhunskih veslačev sedlo v študentske čolne. Na Primorskem sta največ študentskih kilometrov preveslala Koprčana Andrej Hrabar in Matija Pavšič, ki sta pred tem na olimpijskih igrah v Atenah osvojila 9. mesto v dvojcu brez krmarja, imata pa medalje iz svetovnih prvenstev in svetovnih pokalov. Nastop za mariborsko univerzo beleži Izolan Erik Tul, ki je kot mladinec osvojil zlato medaljo na svetovnem prvenstvu v Montrealu leta 1992 v enojcu, leta 1996 pa je osvojil 14. mesto na olimpijskih igrah v Atlanti v dvojnem dvojcu.

Zanimiv je primer iz Ljubljane. Leta 1996 je na mladinskem svetovnem prvenstvu zablestela Romina Štefančič, saj je v enojcu zmagala. Kasneje se je preselila v Kanado, kjer je študirala in veslala na univerzi Victoria in z kanadsko reprezentanco nastopila na olimpijskih igrah v osmercu.

Najboljši slovenski veslač, ki je kadarkoli tekmoval na študentski tekmi je vsekakor Blejec Iztok Čop. Kot študent Fakultete za šport v Ljubljani, je temu univerzitetnemu mestu pomagal

na tekmi četvercev v Mariboru leta 1994. Vsekakor si vsaka posadka želi imeti ob sebi veslača kot je Čop, ki je osvojil komplet odličij na olimpijskih igrah. V Atlanti leta 1996 bron v enojcu, v Sydneyu leta 2000 zlato v dvojnem dvojcu in v Atenah leta 2004 srebro v dvojnem dvojcu. Poleg tega ima še 4 zlate, 4 srebrne in 3 bronaste medalje s svetovnih prvenstev.

V vseh veslaško dejavnih področjih v Sloveniji so vzgojili ali pa bili vsaj soudeleženi pri vzgoji udeležencev olimpijskih iger, ki so veslali tudi na študentskih tekmovanjih. Nasploh pa so slovenski klubi mnogim veslačem privzgojili ljubezen do tega športa, saj jih je veliko število v času študija, ko so prenehali z aktivno klubske kariere, poprijelo za študentska vesla, s čimer so ohranjali telesno aktivnost, ostali zvesti svojemu športu in bili pripravljeni na nova doživetja v veslanju.

5.2. Razvoj študentskega veslanja v Sloveniji do leta 2001

Veslaški šport se je v Mariboru pojavilo leta 1949. Postopoma se je povečevalo število čolnov, ki so jih veslači veslaškega kluba Branik uporabljali, ampak osmerca so dobili šele leta 1968. To je odprlo možnosti tudi za organizacijo univerzitetnih dvobojev, po vzoru tekem med Oxfordom in Cambridgeom. Na pobudo Franja Lipka, trenerja veslaškega kluba Branik, visokošolskih zavodov – predvsem njihovega predstojnika dr. Danila Požarja in študentov so na dan mladosti 25. maja 1970 organizirali prvo študentsko regato osmercev pod mostovi na Dravi. Tekmovanja so se udeležili študentje iz Rijeke, Zagreba, Ljubljane in Maribora. Domačini so osvojili 2. mesto (Zbornik 1.SSK SŠD Polet, MŠD Branik, 1980). Takratni predstojnik visokošolskih zavodov dr. Danilo Požar je kasneje svoje spomine na začetke študentskega veslanja razložil za časopis: »Na mostovih in na cilju se je zbralo veliko gledalcev. Podelitev medalj je bila ob sodnem stolpu in so se je udeleževali predsedniki Združenja visokošolskih zavodov v Mariboru, predstavniki študentske organizacije, predstavniki mariborske občine, predsednik Veslaške zveze Jugoslavije, študentje in drugo občinstvo. Preko znanca, ki je imel zveze z veslači v Oksfordu, smo navezali stike, da bi na naše tekmovanje povabili vsako leto zmagovalca teh dveh univerz. Žal finančno tega nismo zmogli.« (Večer, 9. 6. 1994, str. 10).

Regato so na isti dan organizirali tudi leto dni kasneje in leta 1972, ko je konkurenca postala mednarodna, saj so nastopili tudi veslači iz Beljaka in Trsta. Izredni gost je bil predsednik veslaške zveze Jugoslavije admiral Ljubo Truta, ki se je pohvalno izrazil o organizaciji, uspešnosti in pomembnosti študentske regate v Mariboru – edine tovrstne prireditve v Sloveniji. Leta 1973 se je ponovila zgodba prejšnjih let. Zmagovalci četrte tekme študentskih

osmercev so postali veslači iz Rijeke, ki so za dolžino zaveslaja premagali Mariborčane in prejeli prehodni pokal osmerca, delo kiparja Kovača. V mariborskem čolnu so sedeli večinoma veslači študentje veslaškega kluba Branik (Zbornik 1.SSK SŠD Polet, MŠD Branik, 1980). Po tem letu je tekmovanja niso več organizirali. Vzrok naj bi bil premala angažiranost študentov.

Sledilo je dolgo obdobje brez študentskih tekem v Sloveniji. Obudili so jih leta 1992, torej istega leta, ko so blejski veslači na olimpijskih igrah v Barceloni osvojili bronasti kolajni za samostojno Slovenijo. Na prvi regati med univerzama pa so se študentje pomerili v četvercih, saj takrat v Sloveniji ni bilo na razpolago ustreznih osmercev za tekmovanja. Tekmo so organizirali na pobudo mariborskih televizijcev in določili, da se bo ta tradicionalna prireditev zgodila vsako leto prvi dan po koncu predavanj na višjih in visokih šolah. Pred startom dva kilometra dolge proge po Dravi je obe ekipi pozdravil takratni predsednik Republike Slovenije Milan Kučan in jim zaželel veliko športne sreče. V tekmi za pokal TV Studia Maribor so Mariborčani, za katere so veslali Čebašek, Korošec, Dobaj in Mahorič premagali posadko iz Ljubljane, ki so jo sestavljali Fatur, Klančar, Buškin in Bordon. Tekma je bila zaradi organizatorjev odlično medijsko podprta in kamera je veslaški dvoboj spremljala od Koblarjevega zaliva do Vodnega stolpa. Na slovestni podelitvi priznanj je predsednik Kučan zmagovalcem podelil pokal. Po koncu uradnega dela tekmovanja sta se pomerili še obe študentski vladi v gumijastih čolnih. Boljši so bili Ljubljancani, tako da so se zmage tistega dne pravično razdelile (Večer, 30.5.1992, str. 10).

V Sloveniji takrat ni bilo organizacije ali kluba, ki bi se izključno ukvarjal s študentskim veslanjem. V tekmah na Dravi so se pomerili aktivni veslači, ki so imeli takrat status študenta in jim je bila prioriteta klubsko oziroma reprezentančno veslanje. Tako so se v tistih časih le nekaj dni ali tednov prej določile posadke za študentsko tekmo in ekipa ni imela veliko možnosti za skupno uveslavanje.

Dvoboj univerz je leta 1993 dobila Ljubljanska, ko je na reki Ljubljanici ugnala Mariborsko. Tudi naslednje leto, ko je bil organiziran šou na Dravi, so bili boljši Ljubljancani, za katere je takrat veslal tudi Iztok Čop, študent Fakultete za šport. V vročem popoldnevu so regato organizirali Veslaški klub Branik, ŠOU Maribor in TV – studio Maribor. Tekmo so skrajšali na dolžino 800 metrov. Poleg Čopa so v ljubljanskem čolnu sedeli še Geršak, Blumauer in Butinar. Izjavi za časopis sta dala predstavnika iz vsakega čolna. Ljubljancan Robert Blumauer je povedal: »Organizatorji so se maksimalno potrudili, tekma je bila izvrstno pripravljena. Prava študentska dirka je bila. Mariborski četverec smo z zmago na njihovem terenu najbrž spodbudili, da bodo prihodnje leto še trši nasprotnik«. Član mariborskega četverca Andrej Kramberger pa je dodal: »V začetku smo se kar dobro držali, nato pa so šli naši tekmeči naprej. Morda so boljši tudi zato, ker so lahko ekipo zbirali v treh mestih, mi pa

smo vsi Mariborčani. Drugo leto bomo zmagali (Večer, 4.6.1994, str. 10) .« Morda bi to, da so vsi člani mariborskega univerzitetnega četverca iz istega mesta, lahko pomenilo prednost zaradi večje uveslanosti, ampak nasprotnik je lahko izbral najboljše veslače iz treh mest in tako so v čolnu sedeli Primorec, Blejec in Ljubljana, ki pa so vsi študirali v Ljubljani. Pokal je zmagovalcem podelil dr. Pavle Zgaga, državni sekretar za visoko šolstvo. Regato so spremljale številne prireditve, kot so nastop glasbene skupine, godba na pihala, mažoretke in Akademski pevski zbor.

Leta 1995 so se študentje v četvercih spet udarili na reki Dravi v centru mesta Maribor. Andrej Kramberger, ob katerem so veslali še Tomaž Kramberger, Čebašek in Mahorič, je držal obljubo iz prejšnjega leta in mariborski četverec je premagal ljubljanskega. Tekma je potekala od studenške brvi do zaliva pri Vinoteki na Lentu, kjer se je zbralo ogromno število gledalcev. Med njimi so bili tudi takratni predsednik vlade Republike Slovenije, dr. Janez Drnovšek, legendarni telovadec in olimpijec Leon Štukelj in rektor Univerze v Mariboru, dr. Ludvik Toplak.

Tudi leto dni kasneje so se zmage med četverci na Lentu veselili domačini, ki so v skupnem seštevku v zmagah povedli s 3 proti 2. Po letu 1973 pa so se ponovno pomerili študentski osmerci. Zmago so dosegli Zagrebčani, Mariborčani pa so osvojili tretje mesto. Veslaškega praznika na Dravi sta se udeležila takratni župan Maribora, dr. Alojz Križman, ki je nastopil v revialni tekmi ranc v moštvo politikov in rektor mariborske univerze, dr. Ludvik Toplak, ki je tekmovalcem in gostom namenil tudi nekaj besed (Večer, 10.6.1996, str. 7).

»Vesel sem, da ima mesto Maribor tovrstno prireditev; je namreč ena izmed tistih, v katerem je večno tekmovanje med Mariborom in Ljubljano, vsem nastopajočim pa želim veliko uspeha«, je v uvodnem govoru otvoritve šeste univerzitetne veslaške regate in regate mest na mariborskem Lentu dejal župan mestne občine Maribor dr. Alojz Križman (Večer, 7.6.1997, str. 14). Tekmovanje so skupaj organizirali Univerza v Mariboru, Regionalni center RTV Maribor, Veslaški klub Dravske elektrarne Branik in mestna občina Maribor. Za nagrado Univerze v Mariboru in pokal revije Mariborčan so se najprej pomerili osmerci. Zagrebčani so bili boljši od Mariborčanov in Ljubljanačanov. Pokrovitelj je bil znova predsednik države Milan Kučan, generalni sponzor pa Nova Kreditna banka Maribor. Bolj napet je bil dvoboj četvercev. Obe posadki so sestavljali slovenski reprezentanti. V mariborskem četvercu je sedel Izolan Erik Tul, za Univerzo v Ljubljani pa je ponovno veslal Iztok Čop. Mariborčani so si že na začetku priveslali dve dolžini prednosti in vse je kazalo na zmago domačinov, nato pa so v silovitem finišu gostje prehiteli študente mariborske univerze. Po tekmi se je izvedelo, da je edini Primorec v mariborskem čolnu, Erik Tul, popustil pod Starim mostom, ker je mislil, da so že na cilju. Takratnemu študentu ekonomije za to napako ne gre zameriti, saj je menda prvič veslal na Lentu; poleg tega na Obali nimajo takih mostov, zato je bil Erik verjetno tako impresioniran ob pogledu na stari mariborski most, da je za hip pozabil na dirko (Nipič, 2002). Poleg predsednika Kučana sta bila gosta tudi mariborski župan Alojz Križman

in rektor Univerze v Mariboru dr. Ludvik Toplak, ki je o veslaški regati povedal naslednje: »Tradicionalna dravska regata je namenjena predstavitvi tega športa in krepitvi športnega tekmovalnega duha med študenti slovenskih in tujih univerz.« (Večer, 7. 6. 1997, str. 14).

Sončen in vroč petek je ob bregove reke Drave privabil več kot dva tisoč gledalcev, ki so si od studenške brvi do Vodnega stolpa lahko ogledali zanimive dvoboje študentskih ekip ob zaključku študijskega leta 1997/98 (Mariborčan, 15.6.1998, str. 65). V tekmi četvercev za pokal RC RTV Maribor so domačini zmagali, kar pa jim ni uspelo v mednarodni tekmi osmercev za nagrado Univerze v Mariboru in za pokal revije Mariborčan, kjer so se pred njimi uvrstili zmagovalci Zagrebčani in Ljubljčanji. Vsem veslačem je čestital rektor Univerze v Mariboru, prof. dr. Ludvik Toplak. Med znanimi obrazi, ki so se podali na tekmo z rafti, je bil tudi bivši košarkar Ivo Daneu.

8. regato študentskih ekip leta 1999 je nekoliko pokvarilo slabo vreme. Štart tekme je bil zaradi močnega naliva prestavljen, ampak organizatorjem je uspelo tekmovanje izpeljati do konca. V prestižni tekmi osmercev je zmagala ekipa Univerze v Mariboru, drugi so bili Ljubljčanji, tretji pa Zagrebčani. Kolander, Prelog, Toplak in Voršič pa so Mariborčanom priveslali tudi zmago nad ljubljanskimi študenti v tekmi četvercev za pokal RC RTV Maribor (Mariborčan, julij/avgust 1999, str. 64).

Septembra so se Mariborčani udeležili mednarodne tekme študentskih osmercev v Zagrebu. Z odlično vožnjo so zmagali. V čolnu so sedeli Kolander, Voršič, Dobaj, Iršič, Nipič, Žibrat, Kutrašnik in Prelog.

Maja leta 2000 so slovenski študentje začeli sezono z nastopom na mednarodni regati študentskih osmercev v Zagrebu. Z odličnim nastopom so zmagali. Posadko so sestavljali Žerjavič, Kutrašnik, Hedl, Voršič, Vollmaier, Slivnik, Janša in Torkar.

Sledil je veslaški praznik na Dravi v mesecu juniju. Organizirali so ga Univerza v Mariboru, Veslaško društvo Dravske elektrarne Branik, Mestna občina Maribor in Regionalni RTV center Maribor. Prireditelj je slovestno odprl minister za malo gospodarstvo in turizem Janko Razgoršek, ob pomoči župana Maribora Borisa Soviča in prorektorja mariborske univerze dr. Francija Čuša (Univerzitetne novice, 9.6.2000, str. 16). V tekmi osmercev so prvo mesto osvojili študentje iz Zagreba, druga je bila posadka Rijeke, tretji Maribor in četrta Ljubljana. V tekmi četvercev so se takrat pomerili posadki Univerze v Mariboru in Visokošolskega središča v Kopru. Zmagali so domačini.

Posebna čast je za slovenske študente pomenil nastop na julijski tekmi za svetovni pokal v švicarskem Luzernu. Na tej legendarni progi so se pomerili v konkurenci univerzitetnih

osmercev in osvojili 6. mesto. Na pot so se odpravili z osebnimi avtomobili in prebivali na prizorišču kar v šotorih. Voršič, Ktrašnik, Dobaj, Hedl, Iršič, Žibrat in brata Parovel, s krmarko Brkljačič so nastopili v sposojenem čolnu.

Slika 2: Slovenski študentje na tekmi v Luzernu 2000 (od leve proti desni: brata Parovel, Ktrašnik, Dobaj, Brkljačič, Žibrat, Iršič, Hedl, Voršič)

Mariborski osmerek je leta 2000 tekmoval še na mednarodni tekmi študentskih osmercev v nizozemskem Delftu. Žerjavil, Krampač, Ktrašnik, Dobaj, Hedl, Špes, Voršič in Žibrat so takrat v prvi vožnji nesrečno zlomili veslo in tako ostali brez uvrstitve.

5.3. Razvoj študentskega veslanja v Sloveniji od 2001 do 2009

Sezona 2001

Čeprav brez lastnega čolna so se tudi leta 2001 mariborski študentje udeležili nekaj pomembnih regat. Meseca aprila so se v konkurenci osmercev pomerili na Jarunu za nagrado Univerze v Zagrebu. 3. mesto so priborili Dobaj, Katrašnik, Grgurevič, Simončič, Nipič, Voršič, Hedl in Krampač.

Junija je na Dravi potekal 10. tradicionalni veslaški praznik. Regato so organizirali Veslaško društvo Dravske elektrarne Branik, RTV Slovenija – regionalni center Maribor, Mestna občina Maribor in Univerza v Mariboru. V osmercih so nagrado Univerze v Mariboru in pokal revije Mariborčan osvojili študentje iz Zagreba, 2. mesto pa je ostalo doma. V mariborskem čolnu so nastopili Hedl, Voršič, Vollmaier, Nipič, Katrašnik, Grgurevič, Simončič in Krampač.

V mesecu juniju so Mariborčani osvojili 2. mesto na mednarodni regati študentskih osmercev v Rijeki.

Leto 2001 je prineslo velik korak naprej v razvoju študentskega veslanja v Sloveniji, predvsem v Mariboru. Do tega leta so študentje v Mariboru sodelovali z Veslaškim društvom Dravske elektrarne Branik, ki jim je za treninge posojal svoj osmerek, ki pa je bil lesen, star 40 let in neuporaben za kvalitetno veslanje. Tako so ostali brez čolna, kar je pomenilo, da jim ostanejo samo še t. i. suhi treningi. Trener Veslaškega društva Dravske elektrarne Dušan Jurše je študentom ponudil koriščenje klubskih prostorov šele v poznih večernih urah, pa še za protiuslugo zanje, bi morali opravljati različna dela. To pa je predstavljalo za ekipo osmih veslačev, ki morajo delovati kot eden, velik problem. Žiga Voršič in Primož Hedl (Večer, 1.10.2001, str. 11) sta povedala, da ponavadi niti pred tekmo nimajo časa, da bi trenirali, pač pa tako rekoč sedejo v čoln in tekmujejo. Izdali so bilten, s katerim so hoteli privabiti sponzorje in po zgledu angleških študentov pridobiti generalnega. Po tistem so upali na nov čoln, s katerim bi postavili temelje za generacije, ki so prihajale.

Tedanje stanje študentskega veslanja v Mariboru najbolje opiše članek v Večeru (1.10.2001, str. 11): »Kaže, da univerzitetni osmerek ima prihodnost. Sedanjost pa je kljub uspehom, ki jih niza današnja ekipa in bi jih ob večji podpori najbrž lahko bilo še več, manj blesteča. Fantje so »nikogaršnji« in za vpletene strani zanimivi samo, ko jih potrebujejo. Na njihove želje in potrebo po treningu za zdaj razen njih samih ne misli nihče. Brez motivacije in treningov pa je v športu, četudi amaterskem, težko.«

Zato so študentje, bivši veslači Dravskih elektrarn, prišli do ideje o ustanovitvi lastnega društva, katerega primaren cilj bi bil razvoj študentskega veslanja. Ideja se je porodila zaradi lažje organizacije zbiranja denarnih sredstev (sponzorstva in donacije), s katerimi so študentje želeli priti do svojega čolna – osmerca. Tako je Študentsko veslaško društvo nastalo takoj, ko so stekli pravno formalni postopki. Predsednik društva je postal Žiga Voršič, tajnik Tomaž Katrašnik in trener Iztok Nipič. Društvo je dobilo tudi svoje veslaške drese. Oblikovali so jih študentje sami, izbrali pa so barvo univerze, torej modro z zlato rumenim logotipom. To je bilo v Sloveniji prvo društvo, ki se je ukvarjalo izključno s študentskim veslanjem. Njeni člani so postali tudi študentje drugih univerz v Sloveniji, ne samo Univerze v Mariboru, saj je bilo Študentsko veslaško društvo Maribor ustanovljeno in je delovalo neodvisno od Univerze v Mariboru in Univerzitetne športne zveze Maribor. Tako so študentom po celi Sloveniji omogočili udejstvovanje z veslaškim športom, sam klub pa je pridobil večjo bazo veslačev.

V mesecu oktobru so člani Študentskega veslaškega društva nadaljevali s tekmovanji. V konkurenci devetih čolnov so na mednarodni regati v hrvaškem Dubrovniku osvojili 3. mesto. Zmagali so veslači fakultete za geodezijo univerze v Zagrebu, drugi pa je bil osmerek medicinske fakultete, prav tako članice univerze v Zagrebu. »Krampač, Grgurevič, Simončič, Hedl, Voršič, Katrašnik, Dobaj in Nipič so najprej zmagali v predtekmovanju in tudi premagali kasnejše drugouvrščene. Za finalno tekmo jim je hrvaški regatni odbor dodelil nekoliko slabši, nekonkurenčni čoln in Mariborčani so bili tako obsojeni na uvrstitev pod svojimi sposobnostmi. Študentje mariborske univerze še zmeraj nastopajo v izposojenih čolnih, ker lastnega zaenkrat nimajo – to je v športu, kjer je potrebna precejšnja uigranost ekipe, velika pomanjkljivost. V finalni tekmi so z drugim časom nastopili na tretji progi, do polovice vodili, v zadnjih 500 metrih pa morali priznati premoč nasprotnikom iz omenjenih fakultet.« (Večer, 24.10.2001, str. 21) Tako so se še enkrat več pokazale težave posadke, ki nima svojega čolna.

Zadnja tekma sezone se je zgodila v švicarskem Zürichu, kjer se je mariborski osmerek pomeril z najboljšimi univerzitetnimi osmerci Evrope. Po spletu nesrečnih okoliščin pa so žal ostali praznih rok. »Potem ko so v predtekmovanju med petnajstimi ekipami dosegli sedmi čas, so v osmini finala na progi, dolgi samo petsto metrov, povozili laboda, kar jih je precej zaustavilo, tako da so jim tekmeči ušli, proga pa je bila prekratka, da bi se dalo popraviti zamujeno. Na pritožbo posadke se sodniki mednarodne veslaške zveze niso odzvali in so Mariborčanom odvrnili, naj se po boljšo uvrstitev vrnejo prihodnje leto. Mariborski osmerek v postavi Krampač, Simončič, Voršič, Katrašnik, Grgurevič, Iršič, Dobaj, Hedl in s krmarko Dijano Brkljačič se je sključenih glav vrnil domov. Njim v uteho je labod preživel brez hujših posledic. Zmagala je ekipa Univerze v Zürichu pred ekipama Univerze v Krakovu in Univerze v Celovcu.« (Večer, 7.11.2001, str. 21)

Slika 3: Mariborski osmerek v sposojenem čolnu - Zagreb, 2001 (od spredaj nazaj: Nipič, Voršič, Hedl, Dobaj, Katrašnik, Grgurevič, Simončič, Krampač)

Sezona 2002

Tekmovalno sezono leta 2002 so člani osmerca Študentskega veslaškega društva začeli v Splitu. Na regati za nagrado Univerze v Splitu so sicer zmagali člani osmerca Univerze v Zagrebu, na odlično 2. mesto so priveslali Mariborčani, 3. pa je osvojila domača posadka. Mariborčani so veslali v postavi Hedl, Voršič, Nipič, Katrašnik, Krampač, Žerjavič, Gunde in Mladenič, krmarila pa je Dijana Brkljačič.

Mariborski osmerek je na naslednji regati, ki je štela za nagrado Univerze v Zagrebu, osvojil 4. mesto.

V začetku junija so mariborski študentje spet stopili na stopničke za zmagovalce, saj so na regati v Reki osvojili 2. mesto.

V Ljubljani so se na dvoboju univerzitetnih četvercev pomerili domačini s posadko Univerze v Mariboru. Na zaviti reki Ljubljanici so se bolje znašli študentje Univerze v Ljubljani, za katero so veslali Pišlar, Ronchi, Černe in Rigelnik. Organizator je namesto standardnega dvoboja, ko nasprotnika štartata skupaj, izvedel tekmo tako, da je druga ekipa štartala eno minuto za prvo in nato so v cilju merili zaostanek. Takšen način je bil uporabljen, ker je

Ljubljana zelo zavita in na nekaterih mestih zelo ozka in tako je bilo tekmovanje izpeljano bolj varno. Mariborsko ekipo so sestavljali Prelog, Toplak, Lorbek in Kokol.

Sledila je regata v Mariboru. Bila je nekaj posebnega, saj jo je v okviru Festivala Lent prvič organiziralo Študentsko veslaško društvo Maribor. V deževnem vremenu so nastopile posadke univerz iz Maribora, Ljubljane, Zagreba in Reke. Študentski osmerci so se pomerili na 500 metrov dolgi progi, ki je potekala od Benetk do Vodnega stolpa. V napetih tekmah so največ moči imeli veslači Pravne fakultete iz Zagreba, drugo mesto so osvojili domačini, tretja pa je bila Fakulteta za gradbeništvo iz Zagreba. Ljubljancani so osvojili 5. mesto. V osmercu Univerze v Mariboru so veslali Krampač, Grgurevič, Simončič, Dobaj, Voršič, Ktrašnik, Nipič in Hedl. Ponovno je krmarila Dijana Brkljačič.

Pred nadaljevanjem sezone so se v Študentskem veslaškem društvu razveselili dveh dogodkov, ki so vlili upanje na boljše čase. S pomočjo sponzorjev in donatorjev je društvo uspelo nabaviti težko in dolgo pričakovan osmerek. Kupili so ga pri italijanskem proizvajalcu čolnov, za katerega je bil zastopnik za Slovenijo naš najboljši veslač Iztok Čop. Tako je Slovenija dobila prvi moderni čoln za osem ljudi. Problem pa je nastal, ko je bilo potrebno poiskati prostor za shranjevanje tako velikega čolna. Začasno rešitev so člani Študentskega veslaškega društva našli v koriščenju prostorov v bivši Pivovarni Zupanič na Limbuškem nabrežju. Tako so lahko mariborski študentje ponovno začeli z treningi na vodi, kar je pomenilo večjo usklajenost veslačev in pripravljenost za nadaljevanje sezone. Prostor na desnem bregu Drave pa niso bili ustrezni in po nekaj mesecih so se člani Študentskega veslaškega društva s svojo opremo preselili v nove prostore pod olimpijskim bazenom v Pristanu. Tam so lahko hranili tudi ergometre (veslaške simulatorje), ki so služili za nabiranje kondicije in moči pozimi, ko veslanje na Dravi ni bilo mogoče zaradi mraza, takrat, ko so veslači treninge izvajali individualno in služili so kot pokazatelj pripravljenosti posameznega veslača, ko je bilo potrebno izbrati ekipo najboljših osmih. Ker je bilo članov društva več kot pa sedežev v osmercu, sta bila za izbor študentov v čoln odločilna dva kriterija. Prvega so predstavljale študijske obveznosti (predavanja, vaje, izpiti...), drugega pa trenutna pripravljenost veslača, katero so testirali na veslaških simulatorjih. Tako je sistematičnost izbora študentskih veslačev dosegla vrh. Posadka se je za tekmovanje pripravljala lažje, vendar pa vseeno ni bilo še vse popolno. Prvi problem se je pojavil, ko je bilo potrebno uskladiti študijske obveznosti osmih veslačev s termini treningov. Zaradi tega si je klub zadal novi dolgoročni cilj: nakup manjših čolnov, s katerimi bi se za trening lahko usklajevali štirje ali dva veslača. Drugi problem pa je bil, kako uporabiti čoln na tekmi. Osmerek je dolg 17 metrov in tehta nekaj manj kot 100 kilogramov. Tako so člani Študentskega veslaškega društva prišli do ugotovitve, da potrebujejo prikolico, namenjeno prevažanju veslaških čolnov. Toda cene prikolic znanih proizvajalcev so visoke, zato so za pomoč prosili člana Študentskega veslaškega društva Bojana Špesa, ki je kot absolvent Fakultete za strojništvo

opravljaj študijsko prakso v podjetju ADK d.o.o. Dogovorili so se za sodelovanje in načrtovanje in izdelava prikolice za prevoz veslaških čolnov je bila tema Špesove diplomske naloge.

Tako so mariborski študentje na oktobrski regati študentov strojništva in ladjedelništva v Zagrebu spet tekmovali v sposojenem čolnu. V konkurenci šestih posadk so zmagali Zagrebčani pred Splitčani, Mariborčani, za katere so veslali Krampač, Hedl, Grgurevič, Simončič, Voršič, Ktrašnik, Dobaj in Nipič s krmarko Brkljačič, pa so zasedli 3. mesto. Da je bila konkurenca izredno močna priča podatek, da sta v splitskem čolnu sedela tudi brata Skelin, dobitnika bronastega odličja s svetovnega prvenstva, ki je bilo tistega leta v Španiji.

Slika 4: Mariborčani (v rumenih majicah) se veselijo 3. mesta na odru za zmagovalce - Zagreb, 2002 (od leve proti desni: Brkljačič, Krampač, Grgurevič, Simončič, Voršič, Ktrašnik, Hedl, Dobaj, Nipič)

Osmerec Univerze v Mariboru je na tretji mednarodni veslaški regati Semper Primus v Dubrovniku zasedel peto mesto. V konkurenci je tekmovalo 10 čolnov. Zmagali so študentje zagrebške Fakultete za gradbeništvo pred Medicinsko fakulteto in posadko Univerze v Splitu. Tekmovala so tudi dekleta, med katerimi so zmagale študentke Fakultete za matematiko in naravoslovje.

Osmerec Študentskega veslaškega društva iz Maribora, v katerem so veslali Krampač, Nipič, Grgurevič, Simončič, Voršič, Pavšič, Dobaj in Ktrašnik, s krmarko Brkljačič, je moral znova veslati v sposojenem čolnu, ki je bil nekoliko slabše kvalitete in s tem nekonkurenčen v boju z vrhunskimi hrvaškimi posadkami. V predtekmovanju so Mariborčani zasedli tretje mesto in se tako prebili v finale, tam pa kljub ogorčenemu boju višje od petega mesta niso mogli poseči (Večer, 25.10.2002, str. 23).

Sezona 2003

Sezono 2003 so veslači Študentskega veslaškega društva začeli z nastopom na izredno močni mednarodni regati študentskih osmercev v Milanu, kjer je nastopilo 21 posadk, med njimi tudi sloviti univerzi Oxford in Cambridge, ki pa se regate nista udeležili v najmočnejši zasedbi. Na 500 metrski progi je bila najhitrejša posadka CUS Pavie 1, drugo mesto je zasedel Oxford, tretji so bili domačini CUS Milano 1 in na odličnem 4. mestu ekipa mariborskih študentov. Peto mesto je osvojil osmerek Univerze v Celovcu, šesta je bila posadka Zagreba 1, sedma ekipa Zagreba 3 in osmo mesto je pripadlo veslačem Cambridgea.

Mariborčani so v sobotnih kvalifikacijah v svoji skupini morali priznati premoč le Oxfordu, v nedeljski finale so se uvrstili s četrtim časom. Za kolajno jim je v finalu zmanjkala le slaba sekunda, saj v obeh italijanskih čolnih veslajo reprezentanti. Prav odlično pripravljenost sta izkusili tudi obe pregovorno dobri sestavi angleškega Oxforda in Cambridgea z drugim oziroma osmim mestom (Večer, 15.4.2003, str. 23).

Mednarodna regata študentskih osmercev v Splitu je mariborski ekipi prinesla nove stopničke. Nastopila je v nekoliko spremenjeni posadki, saj so zaradi študijskih obveznosti manjkali nekateri standardni člani. Krampač, Žerjavič, Špes, Dobaj, Voršič, Nipič, Žvokelj, Katrašnik, s krmarjem Matejem Krampačem so osvojili 3. mesto in zaostali le za prvo uvrščenimi veslači Univerze v Splitu in čolnom Univerze v Zagrebu, ki je osvojil 2. mesto. V splitskem čolnu sta veslala tudi dobitnika medalj z največjih tekmovanj – brata Skelin.

Ekipi Študentskega veslaškega društva so se, tako kot v Milanu, za nekaj sekund izmuznile stopničke na mednarodni regati študentskih osmercev v Zadru. Tradicionalna mednarodna regata nosi ime Condura Croatica in je to ime dobila po hrvaškem čolnu iz 12. stoletja, katerega ostanki so bili najdeni pri kraju Nina, v katerem se je veslalo in tekmovalo po običajih tega kraja. Nevsakdanja je tudi dolžina proge, ki znaša 1396 metrov. 1396 je letnica ustanovitve Univerze v Zadru. 4. mesto so osvojili Nipič, Hedl, Grgurevič, Voršič, Katrašnik, Krampač, Dobaj in Simončič.

Naporen urnik tekem v mesecu maju, po regatah v Splitu in Zadru, so mariborski veslači nadaljevali v Zagrebu. Morda je bilo tudi to krivo, da so osvojili najslabšo uvrstitev sezone, in sicer 5. mesto. Na 2000 metrov dolgi progi so dali vse od sebe Krampač, Nipič, Hedl, Simončič, Grgurevič, Iršič, Katrašnik in Voršič, ampak kaj več od doseženega niso mogli iztržiti.

Študentsko veslaško društvo je z nakupom osmerca naredilo velik korak k uresničitvi cilja, da bi lahko na tekmah nastopali v lastnem čolnu. Čeprav so v njem že tekmovali, saj jo jim ga na prizorišča tekem v Zagrebu, Zadru, Splitu in Milanu pripeljali Zagrebčani, še vedno ni bil

krščen. To se je zgodilo 2.6.2003, ko je slovesnost potekala pred prostori društva pod olimpijskim bazenom v Pristanu. Občutke ob nakupu skoraj 4 milijone slovenskih tolarjev vrednega čolna je opisal predsednik Študentskega veslaškega društva Žiga Voršič. »Imeti svoj osmerek, ki je povrh vsega tudi edini tovrstni tekmovalni v Sloveniji, nam veliko pomeni, saj je velika pridobitev. Lahko napovem, da s tem dnem uradno začinjamo novo obdobje študentskega veslanja v Mariboru« (Večer, 3.6.2003, str. 17). Denar za nakup vesel je prispevala Univerza v Mariboru in nekatere fakultete. Osmerec je dobil tudi svoje ime, in sicer Hydra. Krstni botri so bili kar trije. Šampanjec po čolnu je najprej polil takratni mariborski župan Boris Sovič, nato pa še dr. Ivan Rozman, rektor mariborske univerze in tehnični direktor Holdinga Slovenskih elektrarn Ladislav Tomšič, kot predstavnik sponzorjev. Svečanega krsta sta se udeležila tudi predsednik Športne zveze Maribor Leo Kremžar in Matevž Frangež, predsednik Šouma.

Slika 5: Krst osmerca (od leve proti desni: Boris Sovič, Ivan Rozman, Ladislav Tomšič, Ludvik Trauner in Leo Kremžar)

Slovesni dogodek krst čolna je ugodno vplival na Študentsko veslaško društvo, saj so že na naslednji tekmi na hrvaškem otoku Krku zmagali. Ekipo so sestavljali Krampač, Iršič, Toplak, Ktrašnik, Voršič, Hedl, Grgurevič in Simončič. Tekmovanje na Krku ima start na odprtem morju, cilj pa v lepem zalivu.

V okviru veslaškega praznika na Dravi je bila v mesecu juniju organizirana tudi tradicionalna veslaška regata na Lentu. Na 500 metrski progi od Sodnega do Vodnega stolpa so se pomerili tudi študentski četverci. Univerza v Mariboru, za katero so veslali Prelog, Kolander, Toplak in Kokol, je za malenkost premagala Univerzo iz Ljubljane, za katero so veslali Pišlar, Černe, Ronchi in Rigelnik.

Še drugo leto zapored je v sklopu Festivala Lent Študentsko veslaško društvo v sodelovanju z Univerzo v Mariboru organiziralo mednarodno veslaško regato študentskih osmercev. Tekmovanja na reki Dravi se je udeležilo deset univerz iz petih držav. Kljub dežju se je zbralo veliko število gledalcev. Posadke so se najprej v dveh skupinah pomerile po sistemu »vsak z vsakim«, nato pa so se križno v polfinalu srečali po dve najbolje uvrščeni ekipe. V predtekmovalnem delu je z najboljšim časom kvalifikacij (1:16,6) blestela ekipa Univerze v Pragi, ki se je v polfinalu pomerila z Univerzo v Budimpešti. Mariborska ekipa je zmagala v svoji skupini in za nasprotnike v polfinalu dobila Univerzo v Ljubljani. Da je na dvobojih med Ljubljano in Mariborom prisoten poseben naboj so dokazali domačini, ki so kljub gladki zmagi nad Ljubljančani, dosegli najboljši čas dneva (1:15,8) in si zagotovili finalni dvoboj proti Čehom. V finalu se tudi Univerza v Pragi ni mogla dolgo upirati razpoloženim Mariborčanom in tako je zmaga ostala doma.

Odlično pripravljenost so mariborski fantje zadržali tudi do oktobrske regate v Zagrebu. Toplak, Iršič, Atlagič, Hedl, Voršič, Simončič, Kutrašnik in Krampač so vodili do sredine proge, na koncu pa so bili od njih hitrejši le Splitčani, za katere so nastopili kar štirje dobitniki srebrne medalje s svetovnega prvenstva v Milanu. Tretje mesto je osvojila tradicionalno močna Univerza v Zagrebu.

Na zadnji študentski regati v sezoni so člani Študentskega veslaškega društva Maribor nastopili v nekoliko slabši zasedbi. V Dubrovniku so osvojili 5. mesto. Izgovorov, da je bil kriv slab čoln ni bilo, saj so Mariborčani nastopili v svojem osmercu, ki so jim ga na prizorišče tekme ponovno pripeljali Zagrebčani. Na zadnji tekmi sezone so nastopili Voršič, Kutrašnik, Dobaj, Grden, Krampač, Simončič, Grgurevič in Žibrat.

Sezona 2004

Začetek sezone je mariborski študentski osmerek odprl z odličnim nastopom na mednarodni veslaški regati v Milanu. Osvojili so 4. mesto, kolajna pa se jim je izmuznila šele po fotofinišu. Na jezeru Idroscalo je nastopilo je 20 čolnov iz devetih držav. Zmagal je sloviti Cambridge, pred italijanskima ekipama Pavia in Dei Laghi. Druga znamenita angleška ekipa Oxford je zasedla skromno 7. mesto. Mariborsko ekipo so sestavljali: Krampač, Kokol, Voršič, Kutrašnik, Iršič, Knehtl, Lorbek in Atlagič s krmarjem Krampačem.

Po uvodni aprilski tekmi v Milanu sta sledili regati v Splitu in Zagrebu v mesecu maju. V nekoliko slabši konkurenci splitske regate, ko so zraven hrvaških čolnov, tekmovali le še predstavniki Študentskega veslaškega društva Maribor, je mariborski osmerek osvojil 2. mesto. Tekmovanje je potekalo na 1000 metrov dolgi progi. Priporili so ga Krampač, Grden, Voršič, Lorbek, Smole, Žerjavič, Žvokelj in Kokol s krmarko Brkljačič.

Na zagrebškem Jarunu Mariborčanom ni šlo tako dobro. Morda je bila za to kriva dolžina proge, ki je znašala 2000 metrov, člani Študentskega veslaškega društva Maribor pa so boljše rezultate dosegali na krajših razdaljah. Vseeno pa so se uvrstili v a – finale in osvojili končno 6. mesto. Veslali so: Iršič, Katrašnik, Voršič, Kokol, Lorbek, Knehtl, Atlagič in Krampač s krmarko Brkljačič. Zmagala je domača posadka Zagreba (priloga 2).

Čeprav z zelo spremenjeno posadko so študentje iz Maribora odlično nastopili na mednarodni regati študentskih osmercev na Krku. Ponovili so uspeh iz prejšnje sezone in zmagali. Veslali so Žerjavič, Žvokelj, Smole, Katrašnik, Voršič, Atlagič, Krampač in Grden s krmarko Brkljačič.

Eden pomembnejših dogodkov za mariborski veslače je vsako leto organizacija domače regate študentskih osmercev, ki se dogaja med Festivalom Lent. Univerzitetna športna zveza je skupaj s Študentskim veslaškim društvom tokrat poleg mednarodne tekme, organizirala tudi državno prvenstvo. Na tem sta se pomerili Univerza v Mariboru in Univerza v Ljubljani. V mednarodni konkurenci so poleg omenjenih veslali še študentje iz Dubrovnika, Marburga, Beograda in Zagreba. Mariborčani, za katere so veslali Voršič, Katrašnik, Iršič, Kokol, Atlagič, Knehtl, Lorbek in Krampač so v tekmi za državno prvenstvo premagali študente iz Ljubljane (Perharič, Prelog, Geršak, Trkov, Ronchi, Žibrat, Kolenc, Černe). V tekmi osmercev v mednarodni konkurenci so se ekipe najprej pomerile po dveh skupinah. Zmagovalca sta se nato v polfinalu pomerila z drugo uvrščenima in tako so se v finalu pomerili Mariborčani in Zagrebčani. Spet je zmaga ostala doma. Slavnostna podelitev priznanj najboljšim je potekala v prostorih Univerze v Mariboru. Prisotne je nagovoril rektor Univerze v Mariboru, prof. dr. Ivan Rozman. Medalje najboljšim je podelil predstavnik slovenske univerzitetne športne zveze (SUSA), Peter Sitar. Posebne zahvale je bil deležen izvršni direktor veslaške zveze Zagreb, Josip Kostelić, ki vsako leto omogoči tekmovanje osmercev, saj Zagrebčani za organizacijo tekme v Mariboru posodijo svoje čolne.

Slovenska univerzitetna športna zveza je septembra leta 2004 prvič sodelovala na svetovnem univerzitetnem prvenstvu v veslanju. Pod taktirko Petra Sitarja so sestavili osmerek študentov, tedanjih in nekdanjih reprezentantov, predvsem iz Maribora in Kopra. V konkurenci osmercev je bilo prijavljenih 12 posadk. Pred prvenstvom na jezeru Brive v bližini Bordeauxa v Franciji je Žiga Voršič za časopis (Večer, 31.8.2004, str. 23) povedal: »Po nekajdnevnih

pripravah na Dravi v Mariboru smo imeli zadnji preizkus pripravljenosti v zagrebškem Jarunu in lahko smo zadovoljni. Na prvenstvu se nadejamo dobrih nastopov, naš cilj je uvrstitev v finale, med šest najboljših, potem pa boj za čim višje mesto.« Napoved o uvrstitvi v finale šestih najboljših se je uresničila, vendar višje od tega niso zmogli. Zmagali so domačini pred študenti iz Nizozemske in Estonije. Sledili so jim Rusija, Velika Britanija in Slovenija. O kvaliteti prvenstva govori podatek, da se tradicionalno močni Nemci in Hrvati niso uvrstili v finale. Zasedli so sedmo oziroma deveto mesto. Za slovenski univerzitetni osmerek so nastopili Voršič, Katrašnik, Toplak, Prelog (vsi Maribor), Rodela, Hrabar, Pavšič (vsi Koper) in Božič (Izola), krmarka pa je bila Ljubljankinja Petja Rogelj. Na tekmi v Franciji je slovenska posadka nastopila v osmercu Študentskega veslaškega društva. Prvič je bila uporabljena tudi prikolica omenjenega društva, ki jo je zasnoval in zanjo naredil načrte Bojan Špes. V sodelovanju z podjetjem ADK d.o.o. je tako Špes uspešno opravil diplomsko nalogo, veslači pa so dobili pomemben pripomoček. Do tistega trenutka, so čoln mariborski ekipi na regate prevažali Zagrebčani.

Slika 6: Slovenska posadka na svetovnem univerzitetnem prvenstvu v veslanju - Francija, 2004 (od leve proti desni: Rodela, Rogelj, Prelog, Božič, Hrabar, Katrašnik, Voršič, Toplak, Pavšič)

Naslednja študentska veslaška regata, kjer je tudi Slovenija imela svoje predstavnike, se je zgodila v Zagrebu. Člani Študentskega veslaškega društva iz Maribora so pokazali odlično pripravljenost. Najprej so nastopili na 500 metrski razdalji, kjer so suvereno zmagali. V kasnejši tekmi na 2000 metrski razdalji pa se jim je nekoliko poznala utrujenost in osvojili so 3. mesto. Zmagala je Univerza v Splitu pred Univerzo v Milanu. Mariborsko posadko so sestavljali Kokol, Atlagič, Kutrašnik, Lorbek, Voršič, Božič, Pavšič, Hrabar in krmarica Brkljačič.

V sezoni 2004 je Študentsko veslaško društvo dobilo nov čoln, in sicer kombinirani četverec. To je pomenilo, da ga lahko nastavijo za »scull« ali »rimen« veslanje (dvojni četverec ali četverec brez krmarja). Ker v četvercu veslajo štirje veslači, je to pomenilo novo možnost za izvajanje treningov na vodi. Pred tem je bilo potrebno uskladiti čas osmih študentov in krmarice, z novim čolnom pa so se za čas treninga lahko začeli formirati po štirje.

Konec oktobra se je sezona regat zaključila s tekmo študentskih osmercev v Dubrovniku. Med devetimi posadkami sta nastopili tudi dve slovenski. Zmagali so veslači Univerze v Splitu, drugo mesto so zasedli študenti iz Zagreba, tretje mesto pa je v nekoliko spremenjeni postavi osvojila slovenska posadka, ki je istega leta veslala na svetovnem univerzitetnem prvenstvu (Hrabar, Pavšič, Rodela, Božič, Voršič, Ronchi, Ponikvar, Grden). Posadko Študentskega veslaškega društva Maribor, ki je osvojila 5. mesto, so sestavljali Atlagič, Smole, Dobaj, Kokol, Krampač, Žvokelj, Polak in Gunde.

Sezona 2005

Še tretje leto zapored je bila na koledarju regat Študentskega veslaškega društva Maribor na prvem mestu mednarodna tekma v Milanu, ki je postregla z zanimivimi boji najboljših evropskih študentskih posadk. Na 500 metrski progi se je pomerilo 20 osmercev iz Italije, Hrvaške, Avstrije, Velike Britanije in Slovenije. V konkurenci sta bila tudi sloviti Univerzi Oxford in Cambridge, ki pa nista nastopali s svojimi najboljšimi veslači. Članom Študentskega veslaškega društva Maribor ni uspelo ponoviti uspehov iz prejšnjih dveh sezon, ko so se uvrščali v finale najboljših, a so z zmago v »malem finalu« dosegli lep uspeh in končno 7. mesto. Zmagal je Oxford, drugo mesto je osvojila ekipa Pavie, tretje pa Milano. V mariborskem čolnu so veslali Kutrašnik, Toplak, Voršič, Dobaj, Krampač, Rigelnik, Kokol in Knehtl.

Zelo pomembno tekmovanje je bilo organizirano v Splitu. Študentska tekma je bila na sporedu, ko je to dalmatinsko mesto slavilo praznik sveti Duje. Organizator je v sodelovanju z ministrstvom znanosti, izobraževanja in športa, ter z drugimi sponzorji uspel privabiti na tekmovanje prvi ekipi svetovno znanih Oxforda in Cambridgea. Ponavadi so se veslaških

tekmovanj izven Anglije udeleževali slabši veslači omenjenih univerz, zato so takrat Angleži zbuvali še večjo pozornost. Takrat je bilo v interesu Študentskega veslaškega društva Maribor, da bi tudi na tekmovanje v Maribor privabili veslače dveh najbolj uspešnih in poznanih univerz v svetu. Vendar, ko so na tekmi v Splitu izvedeli, kakšne zahteve postavijo Angleži, so to misel - podobno kot leta 1971 - opustili. So pa del luksuza, ki so ga deležni otoški veslači, okusili tudi mariborski veslači. Po tekmovanju so bili prisotni na slavnostni pogostitvi v restavraciji ob morju, drugi dan pa so skupaj z Angleži odpotovali na izlet z ladjo na otok Rab. Seveda se tudi na sami tekmi niso morali primerjati z omenjenima posadkama, ki sta si razdelili prvi dve mesti, mariborski študentje pa so se zadovoljili s šestim. Zmagala je posadka Cambridgea pred Oxfordom. Višje od tretje stopničke na odru za zmagovalce niso zmogli niti Splitčani z odlično posadko, ki sta ji ritem narekovala brata Siniša in Nikša Skelin – srebrna v dvojcu brez krmarja na olimpijskih igrah 2004 v Atenah.

Nato je posadka osmerca Študentskega veslaškega društva Maribor nastopila na regati v Zadru. Zaradi močnih valov je tekmovanje potekalo na skrajšani, 1000 metrov dolgi progi. To je ustrezalo Mariborčanom, ki so znani po tem, da so boljši na kratkih razdaljah. Atlagič, Kokol, Ktrašnik, Dobaj, Krampač, Pavšič, Voršič in Knehtl so tako pod taktirko krmarke Brkljačič osvojili 1. mesto in prehiteli Split na drugem in Zagreb na tretjem mestu.

Nekoliko slabše se je mariborski osmerek uvrstil na regati študentskih osmercev v Zagrebu. Tam je na 2000 metrov dolgi progi zasedel 5. mesto. V čolnu so veslali Rigelnik, Ktrašnik, Voršič, Grden, Lorbek, Pavšič, Hrabar in Toplak. Med devetimi posadkami so najboljšo pripravljenost pokazali domačini iz Zagreba, drugo mesto je osvojila Univerza v Budimpešti, tretje pa Univerza v Splitu. Pred Mariborčani so bili še študenti iz Hannovera, za njimi pa na šestem mestu Varšava.

Zadnji test pred domačo regato so člani Študentskega veslaškega društva Maribor opravili na hrvaškem otoku Krku. Na 300 metrski progi se je v mednarodni konkurenci pomerilo 9 študentskih osmercev. Mariborčani, za katere so veslali Ktrašnik, Gunde, Pavšič, Krampač, Dobaj, Atlagič, Smole in Kokol, so s krmarko Brkljačič zasedli drugo mesto. Na prvo in tretjo stopničko na odru za zmagovalce so stopili člani Univerze v Zagrebu.

Najpomembnejši dogodek leta se je za slovensko študentsko veslanje zgodil v Mariboru, kjer sta Slovenska univerzitetna športna zveza in Študentsko veslaško društvo organizirali državno univerzitetno prvenstvo v veslanju in mednarodno regato študentskih osmercev. Na regati je sodelovalo kar 14 posadk iz štirih držav. Razdeljeni so bili v štiri skupine, kjer so se ekipe pomerile med seboj. Najboljši dve posadki iz vsake skupine sta se uvrstili v četrtfinale. Zmagovalci le-tega so se pomerili v polfinalu, kjer je Maribor premagal Ljubljano, hrvaška posadka iz Zadra pa italijansko Ferraro. Poleg omenjenih so nastopali še Splitčani, Osijek, več

posadk Univerze v Zagrebu, Univerza v Dubrovniku, nemški Marburg in drugi posadki Maribora ter Ljubljane. Veliki finale so boljše preveslali mariborski študentje in tretjič zapored zmagali pred domačim občinstvom. Za 4 desetinke sekunde so dobili tudi dvoboj z Ljubljančani za naslov državnega univerzitetnega prvaka. V mariborskem čolnu so veslali Knehtl, Atlagič, Toplak, Voršič, Lorbek, Katrašnik, Krampač in Kokol, v ljubljanskem pa Geršak, Dobaj, Galičič, Polak, Rigelnik, Rehberger, Grden in Ponikvar.

Dobro formo so člani Študentskega veslaškega društva Maribor zadržali tudi do tekme v Zagrebu. Na Jarunu so zmagali na krajši – 500 metrski razdalji. Na 2000 metrov pa so Knehtl, Rodela, Toplak, Lorbek, Grden, Pavšič, Katrašnik in Voršič zasedli tretje mesto. Zmagala je Univerza v Splitu, druga pa je bila italijanska Pavia.

Zadnja regata za slovenske študente je bila kot ponavadi v Dubrovniku in udeležili so se je tudi člani Študentskega veslaškega društva. Na 1200 metrov dolgi progi v Luki Gruž so osvojili 4. mesto med osmimi posadkami. Mariborski čoln, v katerem so veslali Katrašnik, Toplak, Knehtl, Voršič, Krampač, Starčević, Dobaj in Eškinja, so s krmarko Brkljačič zaostali za Splitčani, ki so zmagali. Na odru za zmagovalce so jim na drugem mestu družbo delali domačini iz Dubrovnika, tretja pa je bila Budimpešta. Tako so slovenski študentje zaključili uspešno sezono, v kateri so se razveselili tudi dokončanja prikolice za prevoz veslaških čolnov in nakupa novega četverca.

Sezona 2006

Udejstvovanje na študentskih tekmovanjih so v Zagrebu pričeli člani Študentskega veslaškega društva Maribor. Na 500 metrski preizkušnji so zmagali pred domačo posadko in veslači iz Splita. V zmagovalnem čolnu so sedeli Kokol, Voršič, Lorbek, Dobaj, Krampač, Toplak, Katrašnik in Nipič.

Na drugi tekmi sezone v dalmatinskem mestu Zadar so spet odlično veslali člani Študentskega veslaškega društva Maribor. Tokrat so se pomerili s samimi hrvaškimi ekipami in kljub visokim valovom slavili zmago. Za njimi sta se uvrstili dve posadki iz Zagreba. V mariborskem čolnu so veslali Kokol, Dobaj, Atlagič, Voršič, Katrašnik, Lorbek, Nipič in Krampač, s krmarko Brkljačič. Za vse veslače je bila organizirana slavnostna podelitev priznanj in pokalov najboljšim v univerzitetnih prostorih. V čast zmagovalcem iz Maribora so zaigrali tudi himno Zdravljico.

Slika 7: Zmagovalna ekipa mariborskega osmerca med poslušanjem himne (od leve proti desni: Kokol, Dobaj, Atlagič, Voršič, Katrašnik, Lorbek, Krampač, Nipič)

Poletni del sezone se je začel z regato na hrvaškem otoku Krku. Sprinterska tekma je postregla z zanimivimi dvoboji, zmaga pa je pripadla mariborskemu čolnu, za katerega so veslali Knehtl, Nipič, Voršič, Sračnjek, Katrašnik, Kokol, Krampač in Starčević.

Leta 2006 je na tekmi študentskih osmercev v Mariboru nastopilo 6 posadk. Najprej so opravili tekme po skupinah, nato sta se zmagovalca skupin pomerila za vstop v finale z drugo uvrščenima ekipama iz druge skupine (polfinale) in tako sta se v finalu od studenske brvi do Benetk srečali ekipi Maribora in Trsta. Več moči so zmogli domačini in tako premagali zelo kvalitetnega nasprotnika (priloga 1). Član Študentskega veslaškega društva Maribor, Jernej Lorbek je za časnik povedal: »Letos smo pripravi na tekmovanje namenili nekaj več časa kot v preteklosti. Trenirali smo v osmercu, pa tudi v četvercih. Zmaga na regati je bil naš cilj sezone, zato smo tempirali formo prav za ta dan. V finalu mednarodne regate smo se pomerili z ekipo Trsta. Ni je bilo lahko premagati (Športne novice, 5.7.2006, str. 18).« Na tekmi za državni naslov sta se pomerila Maribor (Knehtl, Atlagič, Toplak, Lorbek, Nipič, Katrašnik, Krampač, Kokol) in Ljubljana (Trkov, Ilar, Rogelj, Vasle, Gunde, Kramarič, Malešič, Iršič). V napeti tekmi so zmagali Mariborčani, ki pa tega niso hoteli priznati. »Tesna zmaga? Ne verjameva, bili smo konkretno boljši,« sta za časopis (Večer, 1.7.2006, str. 15) dejala Knehtl in Lorbek. Podelitev kolajn in pokalov je potekala v prostorih mariborske univerze. Priznanja sta podelila prorektor Univerze v Mariboru, prof. dr. Dušan Radonjič in predstavnik SUSA, Peter Sitar.

Člani Študentskega veslaškega društva Maribor so leta 2006 kupili nov čoln. Kot že četverec, so tudi dvojec kupili takšen, da ga je možnost nastaviti za »scull« ali »rimen« veslanje (dvojec brez krmarja, dvojni dvojec). V bistvu je tako klub dobil dva čolna v enem in s tem so bili stroški manjši, kot če bi posebej kupili dvojec brez krmarja in dvojni dvojec. Kombiniran dvojec pa lahko prilagodijo potrebam, le nekaj več časa vzame prilagajanje nastavitvev čolna. S tem novim čolnom se je še zmanjšala najmanjša možna posadka za trening na vodi. Pred tem so se morali uskladiti vsaj štirje za veslanje v četvercu, od nakupa dvojca pa so se lahko člani Študentskega veslaškega društva Maribor posluževali tudi treniranja v parih. V kombinaciji s četvercem ali osmercem je tako naenkrat lahko trening opravljalo tudi 6, 10 ali 14 veslačev.

V mesecu septembru se je študentsko veslanje razširilo tudi v Celje. Prvič so se veslači v osmercih pomerili v tem mestu, a žal je bilo to tudi zadnjič. V okrnjeni konkurenci so zmagali člani Študentskega veslaškega društva Maribor, za katere so veslali Toplak, Lorbek, Nipič, Dobaj, Kokol, Voršič, Katrašnik in Dijak.

V zaključku sezone so člani Študentskega veslaškega društva še dvakrat stopili na zmagovalne stopničke. Najprej so (Hrabar, Pavšič, Nipič, Voršič, Toplak, Dijak, Katrašnik in Iršič) osvojili 3. mesto v Zagrebu, nato pa so na zadnji tekmi sezone v Dubrovniku (Dijak, Štumberger, Lorbek, Kolander, Atlagić, Kokol, Vitajič in Novak) zasedli še 2. mesto.

Sezona 2007

Študentsko veslaško društvo Maribor se je udeležilo mednarodne veslaške regate v Zagrebu. Osvojili so bronasto kolajno. Katrašnik, Lorbek, Starčević, Voršič, Pavšič, Trkov, Nipič in Toplak so tekmovali v močnem nasprotnem vetru, ki otežuje veslanje, saj piha v hrbet in tako zavira čoln. Zmagala je ekipa Zagreba, za katero so veslali hrvaški reprezentanti, druga je bila posadka Zagreb 2, četrti madžarski Szeged, peta poljska Varšava in šesti Dubrovnik (Večer, 29.5.2007, str. 32).

Tekma na hrvaškem otoku Krku je bila leta 2007 nekaj posebnega. Velikokrat se zgodi, da na študentskih tekmah nastopijo dobitniki medalj iz največjih tekmovanj, kar pomeni še dodaten motiv za vse nastopajoče. Tako se je že zgodilo, da so na študentskih tekmah v Sloveniji ali na Hrvaškem veslali slovenski olimpijci Čop, Kolander, Prelog, Pavšič, Hrabar, hrvaška dobitnika medalj z največjih tekmovanj brata Skelin, ali celo svetovno znane posadke Oxforda in Cambridgea. Za tekmo na Krku pa je bil v Zagrebškem čolnu prijavljen tudi Ivica Kostelić, eden najboljših alpskih smučarjev v zadnjem desetletju.

Hrvaški smučar Ivica Kostelić je sneg in smučarsko opremo za kratek čas zamenjal z veslanjem, je po Jutranjem listu povzel slovenski časopis. Te dni se namreč z osmerico

sošolcev na zagrebškem Jarunu pripravlja za nastop na študentski regati. »Nikoli prej nisem veslal, a sem se takoj zaljubil v ta šport. Zelo mi je všeč, saj je veslanje za razliko od smučanja ekipni šport, ekipa, s katero treniram, pa je odlična,« je dejal Kostelić. Njegovi kolegi iz čolna, sicer sošolci na smeri hrvaške študije, so navdušeni, pravijo da ima Ivica neverjetno moč in zavesljaj, tehnike pa se je naučil po samo dveh treningih (Kostelić smuča zamenjal za vesla, 2007).

Da tehnike za veslanje pri visokem ritmu ni mogoče osvojiti v tako kratkem času se je kasneje pokazalo na tekmi, ko so Kostelić in njegovi soveslači zaostali za vsemi posadkami. Zmagala pa je ekipa Študentskega veslaškega društva Maribor, v kateri so veslali Nipič, Voršič, Lorbek, Kokol, Dijak, Knehtl, Štumberger in Novak.

Na Dravi je bila konec meseca junija organizirana mednarodna veslaška regata študentskih osmercev in državno univerzitetno prvenstvo v veslanju. V mednarodni konkurenci je nastopilo pet ekip. Vse ekipe so se v dvobojih pomerile med seboj, nato pa sta se dve najboljši pomerili še v finalu. Tam je mariborska posadka, za katero so veslali Katrašnik, Kokol, Krampač, Knehtl, Lorbek, Atlagič, Nipič in Toplak, premagala ekipo iz Trsta. V tekmi za državno prvenstvo so Mariborčani premagali Ljubljančane (Trkov, Rigelnik, Ilar, Lindič, Cvet, Zupančič, Kolenc, Kramarič). Tretja je bila Univerza na Primorskem.

Na zadnji tekmi sezone v Dubrovniku sta nastopili dve slovenski posadki. Ljubljančani, za katere so veslali Cvet, Rojec, Polak, Geršak, Močnik, Ilar, Malešič in Vasle, so osvojili 6. mesto. Mariborčani pa so ponovili uspeh iz predhodne sezone in z 2. mestom uspešno zaključili sezono. Veslali so Knehtl, Krampač, Kolander, Novak, Dijak, Lorbek, Starčević in Štumberger.

Sezona 2008

Slovenska obala je gostila tekmo v Izoli, kjer so se pomerili tudi slovenski študentje. V dvoboju med primorskimi in mariborskimi študenti so zmagali slednji, za katere so veslali Kokol, Palčec, Lorbek, Dijak, Novak, Polak, Štumberger in Krampač. V posadki poražencev pa so veslali Krek, Perc, Davidovič, Vidakovič, Tomažinčič, Molnar, Macarol in Hlaj. Primorci so nastopili v izposojenem osmercu veslaškega kluba Argo Izola.

Posadko so sestavljali bivši veslači obalnih klubov (Koper, Izola, Piran), ki so za treninge koristili klubske čolne, tako da so se lahko po manjših posadkah (enojci, dvojci, četverci) pripravili na tekmovanje. Tudi za suhi trening – fitness, ergometer – so koristili klubske prostore, kjer so lahko trenirali, ko še aktivni klubski člani niso več opravljali treningov (D. Perc, osebna komunikacija, 28.10.2009).

Če pomislimo na razpršenost veslačev po več klubih na Primorskem, njihovo odvisnost od klubov in temu dodamo še obveznosti, ki jih imajo kot študenti, vidimo, v kako težkem položaju se nahajajo tisti, ki bi se radi preizkusili tudi v študentskem veslanju.

Dan po tekmi v Izoli so v mariborski osmerec sedli preostali člani Študentskega veslaškega društva Maribor (Voršič, Katrašnik, Prelog, Kogler, Knehtl, Toplak, Sračnjek in Pavkovič) in v Zagrebu osvojili 2. mesto za zmagovalno ekipo Novega Sada in pred tretjimi Zagrebčani. S tem, ko so se v dveh dneh udeležili dveh tekem so dokazali, kako širok izbor veslačev premorejo in kakšno je njihovo zanimanje za sodelovanje na regatah.

Brez dvoboja med Ljubljano in Mariborom je minila tradicionalna mednarodna regata študentskih osmercev na Dravi. Študenti iz Ljubljane se namreč niso udeležili tekme, pa tudi sicer so želeli boj za državno univerzitetno prvenstvo izvesti na Primorskem, kjer pa je zaradi slabega vremena odpadlo. Dež je oviral tudi veslaški spektakel na Lentu in Borut Atlagič, član Študentskega veslaškega društva Maribor, ki je ob progi bodril svojo ekipo, je dejal: »Skoraj ves teden je najprej lepo vreme, v petek, ko imamo mi regato, pa vedno dežuje (Večer, 7.7.2008, str. 21).« V dežju so se najbolj znašli prav domači veslači, ki so nadaljevali niz neporaženosti na domači tekmi. V finalu so se srečali z zelo kvalitetno ekipo iz Trsta in jo premagali šele v silovitem zaključku tekme. Zmaga pa vseeno ni bila tako sladka, saj na tekmi ni bilo Ljubljančanov. »Regata je mednarodna in lepo je zmagati na domači reki, a vedno smo bili najbolj motivirani za dvoboj državnega prvenstva proti Ljubljančanom«, je za časopis dejal Darjan Knehtl, Atlagič pa je pripomnil: »Očitno so se Ljubljančani ustrašili, saj vsako leto potegnejo kratko (Večer, 7.7.2008, str. 21).« Ob Knehtlu so v čolnu sedeli še Novak, Kokol, Štumberger, Kundid, Krampač, Dijak in Polak. V tekmi za tretje mesto je Univerza na Primorskem (Vidakovič, Perc, Molnar, Macarol, Tomažinčič, Krek, Vidakovič in Hlaj) premagala Univerzo iz Zagreba.

V letu 2008 so se slovenski študentje po letu 2004 spet udeležili dveh večjih tekmovanj. Evropsko univerzitetno prvenstvo v veslanju je potekalo od 28. do 30.08.2008 v Zagrebu, Svetovno univerzitetno prvenstvo v veslanju pa od 05. do 07.09.2008 v Beogradu.

Prvenstva v Zagrebu sta se udeležila Jernej Lorbek in Peter Dijak, ki sta nastopila v dvojnem dvojcu. Tekmovanje je potekalo na veslaškem jezeru Jarunu v Zagrebu. Na slovesni otvoritvi je hrvaški olimpijec Mario Vekič prisegel v imenu veslačev. Organizacija prvenstva je bila na visokem nivoju, saj so tekmovanja potekala po načrtovanem urniku in ves čas prvenstva je vladalo prijetno vzdušje. V konkurenci dvojnih dvojcev sta se po kvalifikacijah iz dveh skupin direktno v finale A uvrstila le prvouvrščena, ostali pa so se v repasažu borili za preostala štiri mesta. Slovenska predstavnika se nista uspela uvrstiti v finale najboljših, vseeno pa sta bila z 4. mestom v B finalu zadovoljna, saj sta osvojila končno 10. mesto.

Zmagala je domača posadka, drugo in tretje mesto pa sta osvojila čolna Poljske. V konkurenci se je pomerilo 12 posadk iz 8 različnih držav (zdrava zabava, december 2008, str. 13).

Slika 8: Slovenska posadka dvojnega dvojca na evropskem univerzitetnem prvenstvu v Zagrebu – Peter Dijak (desno) in Jernej Lorbek

Na svetovnem študentskem prvenstvu v Beogradu so nastopile tri slovenske posadke. V četvercu brez krmarja so nastopili Damir Perc, Matej Štravs, Andraž Jenko in Miha Golja. Osvojili so 11. mesto. Prav tako enajsto mesto sta osvojila Tomi Davidovič in Rajko Hrvat v lahkem dvojnem dvojcu. Najboljšo uvrstitev pa sta dosegla Tomaž Tomažinčič in Žiga Krek v dvojcu brez krmarja, kjer sta zasedla 10. mesto.

Sezona 2009

Na prvi tekmi študentskih osmercev v Zagrebu so nastopili tudi člani Študentskega veslaškega društva Maribor. V konkurenci sedmih čolnov so se pomerili v mednarodni konkurenci na 2000 metrov dolgi progi. Z odlično posadko so slavili domačini iz Zagreba, drugo mesto so osvojili študentje iz Novega Sada, tretji pa so bili Mariborčani. Veslali so Prelog, Kogler, Pavkovič, Lorbek, Kokol, Dobaj, Voršič in Eškinja s krmarko Dijano Brkljačič.

Slovenska univerzitetna športna zveza (SUSA) je v sodelovanju z Univerzitetno športno zvezo Primorske (UŠZP) in Veslaškim klubom Argo Izola v nedeljo, 24. maja organizirala Državno univerzitetno prvenstvo v veslanju v kategoriji osmerek (Državno univerzitetno prvenstvo v veslanju 2009, 2009). Tekma za državno prvenstvo, ki so jo prejšnja leta prirejali na tekmi študentskih osmercev v Mariboru, leta 2008, ko so jo prvič hoteli organizirati na Primorskem pa je odpadla zaradi vremenskih razmer, je bila tako prvič organizirana v Izoli. V zanimivem dvoboju so domačini – Univerza na Primorskem- premagali študente iz Ljubljane,

ki so tako še brez zmage na državnem prvenstvu, saj so vse prejšnje naslove osvojili Mariborčani. Za Ljubljančane so veslali Bouk, Hlaj, Pišlar, Černe, Beader, Černe I., Božič in Kramarič. V zmagovalnem čolnu pa so sedeli Pistotnik, Rodela, Perc, Novak, Pincetič, Bilas, Grča in Trifkovič. Morda je prav ta poraz dal za misliti ljubljanskim veslačem, saj so nekaj mesecev kasneje kupili rabljen čoln – osmerek, s katerim bi študentje lahko trenirali in tekmovali na tekmah. Že ob prvem preizkusu nove pridobitve pa se ni izšlo vse po željah veslanja željnih študentov. Kmalu po tem ko so s čolnom napravili prve zavesljaje, je vanj vdrla voda. Trening so končali v upanju, da bo z nekaj popravili čoln le služil svojemu namenu.

Po končani tekmi je sledil slovesen podpis sporazuma o sodelovanju med Univerzo na Primorskem, Univerzitetno športno zvezo Primorske in Veslaškim klubom Izola, s katerim se je v Slovenski Istri tudi uradno vzpostavilo univerzitetno veslanje (Državno univerzitetno prvenstvo v veslanju 2009, 2009).

Slika 9: Posadki Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem po dvoboju za državno prvenstvo (stojijo od leve proti desni: Novak, Pišlar, Bouk, Hlaj, Beader, Božič, Černe T., Černe I., Kramarič; čepijo od leve proti desni: Grča, Bilas, Trifkovič, Pincetič, Rodela, Perc, Pistotnik)

Posadka mariborskega osmerca se je udeležila tudi tradicionalne regate na otoku Krku. Nastopili so v izposojenem čolnu in kljub temu, da so za finalno vožnjo dobili najslabši čoln v konkurenci, zmagali. Druga je bila posadka Zagreba, tretji pa Dubrovnik. V mariborskem

čolnu so veslali Kogler, Lorbek, Pavkovič, Dijak, Eškinja H., Eškinja F., Kokol in Krampač, s krmarko Brkljačič.

Na tradicionalni veslaški tekmi študentskih osmercev se je na 500 metrov dolgi progi od studenske brvi do Benetk pomerilo 7 ekip v mednarodni konkurenci. Najprej so se v dveh skupinah ekipe pomerile vsaka z vsako in tako sta se križno v polfinalni tekmi pomerili prvo in drugo uvrščena ekipa iz vsake skupine. V prvi polfinalni tekmi sta se tako pomerila domača posadka z nemškim Hannovrom. Nemci so po odpeljani tekmi vložili pritožbo zaradi domnevno prehitrega starta domačih in tako sta morali ekipi ponavljati polfinale. V drugem dvoboju s prostim očesom nihče ni mogel oceniti zmagovalca in po natančnem pregledu fotofiniša so sodniki razglasili zmago Mariborčanov za 20 stotink. Tako so se Mariborčani v finalu pridružili ekipi iz Trsta, ki je v polfinalu premagala Zagreb. Nekoliko jezni domačini so nato v finalu pometli še z italijanskim Trstom in zabeležili še 7 zaporedno zmago na domači regati. Zmago so priborili Lorbek, Knehtl, Dijak, Kogler, Kundid, Pavkovič, Kokol in Krampač s krmarko Brkljačič. Žal se skozi kvalifikacije niso uspeli prebiti študentje iz Primorske. Zanje so veslali Perc, Rodela, Vidakovič, Bilas, Tomažinčič, Beader, Jenko in Božič.

Na oktobrski tekmi študentskih osmercev v Zagrebu je čast slovenskega veslanja reševala ekipa Univerze na Primorskem. V močni mednarodni konkurenci so na 500 metrski razdalji osvojili 4. mesto, na 2000 metrov pa 5. Veslali so Božič, Perc, Davidovič, Bilas, Vidakovič, Ganza, Kerin in Hlaj.

Sezono so študentje zaključili na tradicionalni 10. regati Semper Primus v Dubrovniku. Tekmovanje je oviral dež, ki je v kombinaciji z vetrom predstavljal težke okoliščine za veslanje. Na srečo je bila mirna vsaj gladina morja. Na 1201 metrov dolgi progi so slavili veslači iz Splita, pred slovenskima posadkama Univerze na Primorskem na drugem in Študentskim veslaškim društvom Maribor na tretjem mestu. Za Primorce so veslali Božič, Perc, Davidovič, Bilas, Rutar, Vidakovič, Hlaj in Kerin s krmarko Lano Strojjan. V mariborskem čolnu pa so veslali Dobaj, Voršič, Krampač, Kokol, Lorbek, Knehtl, Starčevič in Eškinja s krmarko Dijano Brkljačič.

5.4. Umeščenosť univerzitetnega veslanja v Slovenski univerzitetni športni zvezi

Glavna organizacija, ki se v Sloveniji ukvarja z univerzitetnim športom je Slovenska univerzitetna športna zveza (SUSA). Ustanovljena je bila 10.04.1997, njen predsednik pa je

prof. dr. Otmar Kugovnik. Njene članice so Športna zveza Univerze v Ljubljani (ŠZUL), Univerzitetna športna zveza Maribor (UŠZM) in Univerzitetna športna zveza Primorske (UŠZP). Od leta 1997 je SUSA članica Mednarodne univerzitetne športne zveze (FISU), od leta 1999 je članica Evropske univerzitetne športne zveze (EUSA) in od leta 2000 je članica Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) (Slovenska univerzitetna športna zveza, 2009).

Univerzitetno veslanje se je z omenjenimi organizacijami prvič srečalo leta 2004, ko je pri organizaciji državnega prvenstva v Mariboru sodelovala UŠZM. Istega leta je pod okriljem SUSE na svetovnem univerzitetnem prvenstvu nastopil tudi slovenski osmerek, ki je v Franciji osvojil 6. mesto. Od leta 2005 do 2007 je SUSA sodelovala pri organizaciji državnega univerzitetnega prvenstva v veslanju, ki je bilo vsako leto organizirano v sklopu mednarodne veslaške regate osmercev na Dravi v Mariboru. Že leta 2008 so želeli državno univerzitetno prvenstvo v veslanju organizirati na Primorskem, a jim to ni uspelo zaradi slabega vremena. Tako sta leta 2009 SUSA in UŠZP prvič organizirali omenjeno tekmovanje na Primorskem. V letu 2008 je imela SUSA predstavnike na dveh velikih tekmovanjih. Na evropskem univerzitetnem prvenstvu v Zagrebu je slovenski dvojni dvojec osvojil 10. mesto. Tri slovenske posadke pa so nastopile tudi na svetovnem univerzitetnem prvenstvu v veslanju v Beogradu.

5.5. Zaključek

Študentsko veslanje v Sloveniji je od leta 1992 do leta 2009 doživelo nekaj velikih sprememb, a je kljub temu še v nekem začetnem stanju razvoja. V tem času so tekme med četverci zamenjale tekme osmercev, ki so najprestižnejše tudi v drugih veslaško razvitih državah. Slovenija je dobila svoje prvo društvo, ki se izključno ukvarja s študentskim veslanjem. Študentsko veslaško društvo Maribor je tako dalo možnost za ukvarjanje s tem športom študentom z vse Slovenije. Udeležujejo se tekem po vsej Evropi in pomerili so se z mnogimi svetovnimi asi tega športa. Nasploh je študentsko veslanje v Mariboru daleč pred ostalimi kraji v Sloveniji. Imajo svoje prostore, tri lastne čolne, veslaške simulatorje, prikolico za prevoz čolnov in možnost udeleževanja v univerzitetnem fitnessu. Tako so popolnoma samostojni. Vsako leto v Mariboru organizirajo regato, katere se udeležijo študentje iz mnogih evropskih držav.

Tudi veslači ostalih dveh univerz poskušajo ubrati podobno pot, vendar je njihovo udeleževanje v veslanju še vedno odvisno od veslaških klubov, katerih prioriteta so čim boljši rezultati na domačih in tujih regatah v vseh kategorijah. Primorci imajo ambicije po udeleževanju na čim več mednarodnih tekmah in so v svoje kraje dobili tudi državno univerzitetno prvenstvo. Ljubljančani pa se zadovoljujejo predvsem z nastopanjem na regati v Dubrovniku in na državnem prvenstvu.

Veslanje je kot že rečeno dobilo mesto tudi med državnimi univerzitetnimi prvenstvi, kjer so sodelovale vse slovenske univerze. Slovenski študentje so sodelovali na evropskem in svetovnih univerzitetnih prvenstvih.

Dejstvo, da je študentsko veslanje v Sloveniji začelo ubirati svojo pot, je prineslo tudi nekatere negativne dejavnike. Če so se še desetletje nazaj v študentskih posadkah sedeli najboljši slovenski veslači, pa temu danes več ni tako. Klubske veslanje je ločeno od študentskega in redko kateremu »profesionalcu« trener dovoli nastopati za lastno univerzo.

Če primerjamo stanje študentskega veslanja v Sloveniji z najbolj razvitimi državami sveta opazimo, da je večino napredka pri nas posledica volje samih veslačev, ki zaključijo svojo veslaško kariero na klubskem nivoju, a bi radi ostali aktivni v tem športu še naprej. So kot čreda brez pastirja, saj v Sloveniji zveze, ki sodelujejo pri organizaciji državnega prvenstva, razen tega, v študentsko veslanje ne vlagajo prav veliko. V drugih državah sveta pa imajo posebne organizacije, ki skrbijo za svoje študente – veslače, organizirajo tekme, skrbijo za selekcioniranje, priprave na tekmovanja, infrastrukturo itd. Večjim državam je vsekakor lažje, saj imajo večjo kapaciteto veslačev, veslanje je bolj popularno in tako se vanj več vlaga. V Sloveniji se odvijata dve študentski tekmi letno. Prva je v Mariboru, druga pa v Izoli. Le Ljubljana izmed univerzitetnih mest nima svoje študentske tekme, pa še na reki Ljubljanici so v preteklosti potekali dvoboji četvercev, za organizacijo tekem osmercev pa je le preveč zavita in ozka.

Glede na nekatera dejstva čaka slovensko študentsko veslanje lepa prihodnost. Člani Študentskega veslaškega društva Maribor so v letu 2008 v dveh dneh nastopili na dveh regatah z dvema različnima posadkama. Istega leta je imela Slovenija predstavnike na dveh mednarodnih tekmovanjih. Leta 2009 pa se je z organizacijo državnega prvenstva študentsko veslanje uradno razširilo tudi na Primorsko. Vse to kaže, da je zanimanja za ta šport med študenti veliko.

6. Sklep

Študentsko veslanje je eden temeljnih športov na največjih svetovnih univerzah, predvsem v Angliji, ZDA in Kanadi. Tam se veslači borijo za barve svojih fakultet ali univerz, večina ekip ima svoje lastne trenerje, prostore za vadbo, fizioterapevte in urejene ostale dejavnike, ki so nujni za vrhunski dosežek. V njihovih vrstah tekmujejo veslači, ki branijo barve svojih držav tudi na največjih tekmovanjih svetovnega ranga in so nosilci medalj s svetovnih prvenstev in olimpijskih iger. Imajo urejen sistem financiranja, saj pridobivajo sredstva na različne načine. Pri financiranju sodelujejo univerze, sponzorji in donatorji, ki so v večini diplomanti posameznih univerz in pomagajo svojim naslednikom. Dvoboji med univerzami so velik spektakel, katerega si ogleda več tisoč ljudi, zmage nad konkurenco pa predstavljajo prestiž.

V Sloveniji je stanje drugačno. Nekateri poskusi posnemanja študentskih dvobojev med Oxfordom in Cambridgeom so se zgodili že leta 1970, vendar so le-ti kaj hitro zamrli. Od osamosvojitve pa do leta 2001 so na študentskih veslaških tekmah sodelovali tekmovalci iz klubov in med njimi je bil tudi nosilec mnogih medalj z največjih tekmovanj Iztok Čop. Tekmovali so predvsem v dvojnih četvercih, saj takrat ustreznih osmercev za tekmovanja v Sloveniji ni bilo. Dvoboji so potekali med ljubljansko in mariborsko univerzo, tekmovanja pa so organizirali na reki Ljubljanici ali Dravi.

Leta 2001 so študentje ustanovili Študentsko veslaško društvo Maribor in od takrat dalje je večina študentskega veslanja vezana na to društvo. Začeli so z udeleževanjem na tekmah na Hrvaškem in tam tekmovali v izposojenih osmercih. Kmalu so začeli z organizacijo svoje lastne tekme na Dravi, kupili čoln osmerek, dobili prikolico za prevoz čolnov in se iz leta v leto bolj razvijali. Imajo lastne prostore za vadbo in reka Drava ob Lentu jim nudi odlične možnosti za veslanje in priprave za tekmovanja. Po njihovem vzgledu so tudi na Primorskem in v Ljubljani skušali študentsko veslanje dvigniti na višji nivo. V sodelovanju z različnimi študentskimi organizacijami so se slovenski študentje udeleževali svetovnih in evropskih prvenstev.

Podatki zadnjih let o nastopih študentov na različnih tekmovanjih v Sloveniji in drugod po Evropi kažejo, da je zanimanje med študenti za veslaški šport veliko. Z nekoliko večjo pomočjo študentskih organizacij in boljšim sodelovanjem z klubi, bi lahko ta šport dvignili še na višji nivo in na tekmovanje v Slovenijo morda privabili celo ekipe, kot sta Oxford in Cambridge.

7. Viri in literatura

ČASOPISI IN REVIJE

1. Večer, 1992, 1994, 1996-1998, 2001-2004, 2006-2009
2. Mariborčan, julij/avgust 1999
3. Univerzitetne novice, 9.6.2000
4. Športne novice, 5.7.2006
5. Zdrava zabava, december 2008

OSEBNA KOMUNIKACIJA

1. Beder Marko, 25.9.2009
2. Greif David, 15.9.2009
3. Kutrašnik Tomaž, 23.11.2009
4. Kušurin Ante, 19.11.2009
5. Mayglothing Nigel, 7.12.2009
6. Nipič Iztok, 5.11.2009
7. Polak Simon, 12.10.2009
8. Perc Damir, 28.10.2009
9. Sinclair Glen, 23.9.2009
10. Starčević Matko, 2.1.2010
11. Štefančič Romina, 17.9.2009
12. Voršič Žiga, 16.11.2009

LITERATURA

1. Benedik, B. (1996). *Z vesli v svetovni vrh*. Bled: Veslaška zveza Slovenije.
2. FISA Rule Book (2009). Lausanne: FISA.
3. Geršak, G. in Fatur, M. (2008). *Veslaški klub Ljubljana: 1908-2008*. Ljubljana: Veslaški klub Ljubljana.
4. Knehtl, M. (2000). *Od začetkov do Sydneya. 50 let veslanja v Mariboru*. Maribor: Veslaško društvo Dravske elektrarne Branik.

5. Nipič, I. (2002). *Razvoj mariborskega veslanja v letih 1991-2001*. Diplomsko delo, Ljubljana: Fakulteta za šport.
6. Pavlin, T. (1999). »Ljubljana, zibelka veslanja« ter začetki hokeja na ledu Slovenskem. Šport, št. 3, str. 25.
7. Prodan, S., Gortan, W., Grča, D. in Dariš-Pupis, S. (2003). *50 let Veslaškega kluba Nautilus Koper*. Koper: Veslaški klub Nautilus Koper.
8. Tasi, A. (2002). *Veslaški klub Piran: 115 let: 1887-2002*. Piran: Veslaški klub Piran.
9. Zbornik 1. SSK Maribor, SŠD Polet, MŠD Branik 1919 – 1979 (1980). Maribor: MŠD Branik.

INTERNET

1. *Državno univerzitetno prvenstvo*. (2009). SUSA. Pridobljeno 23.1.2010, iz <http://www.susa.org/drzavna-univerzitetna-prvenstva/2009/drzavno-univerzitetno-prvenstvo-v-veslanju-2009.html>
2. *Slovenska univerzitetna športna zveza*. (2009). SUSA. Pridobljeno 23.1.2010, iz <http://www.susa.org/slovenska-univerzitetna-sportna-zveza.html>
3. *Kostelić smučiči zamenjal za vesla*. (14.6.2007). Delo. Pridobljeno 23.1.2010, iz www.delo.si
4. Weil, T. E. (2000-2005). *A Brief Time-Line of Rowing*. Pridobljeno 5.10.2009, iz <http://www.rowinghistory.net/Time Line/Time Line.htm>
5. *Athletes*. (2010). Pridobljeno 23.3.2010, iz <http://www.worldrowing.com/index.php?pageid=194>
6. *Kako se je začelo v Izoli*. (19.7.2005). Pridobljeno 23.3.2010, iz <http://xoomer.virgilio.it/izola/html/index.html>
7. *How it began*. (2010). Pridobljeno 25.3.2010, iz <http://www.theboatrace.org/article/introduction/history>
8. *Henley Royal Regatta*. (2010). Pridobljeno 25.3.2010, iz <http://www.hrr.co.uk/pdisp.php?pid=5>

9. *College rowing*. (2010). Pridobljeno 25.3.2010, iz
[http://en.wikipedia.org/wiki/College_rowing_\(United_States\)](http://en.wikipedia.org/wiki/College_rowing_(United_States))

DOKUMENTI

Zapisniki tekem iz arhiva Študentskega veslaškega društva Maribor.

8. Priloge

Priloga1: Rezultati mednarodne veslaške regate študentskih osmercev v Mariboru 2006

UNIVERSITY ROWING RACE 2006**14. MEDNARODNA VESLAŠKA REGATA ŠTUDENTSKIH OSMERCEV**

Group A	DU	MB	LJ	Σ	RANK
UNI DUBROVNIK – DU	X	0	0	0	3
UNI MARIBOR – MB	1	X	1	2	1
UNI LJUBLJANA - LJ	1	0	X	1	2

Group B	TS	ZG1	ZG2	Σ	RANK
UNI TRIESTE – TS	X	1	1	2	1
UNI ZAGREB 1 – ZG1	0	X	1	1	2
UNI ZAGREB 2 – ZG2	0	0	X	0	3

HEATS

START	GROUP	LINE	BOAT	TEAM	TIME	WINNER
16.15	A	1	1	MB	1.04,7	MB
		2	2	DU	1.08,0	
16.30	B	1	3	TS	1.01,8	TS
		2	4	ZG1	1.07,2	
16.45	A	1	1	LJ	1.03,7	LJ
		2	2	DU	1.07,6	
17.00	B	1	3	TS	1.00,9	TS
		2	4	ZG2	1.05,2	
17.15 - NATIONAL CHAMPIONSHIP	A	1	1	MB	1.00,5	MB
		2	2	LJ	1.02,4	
17.30	B	1	3	ZG2	1.05,8	ZG1
		2	4	ZG1	1.03,6	

RACE FOR THE 5TH PLACE

START	GROUP	LINE	BOAT	PLACEMENT	TEAM	TIME	WINNER
17.45	5 TH	1	1	3 RD GROUP A	DU	1.05,9	DU
		2	2	3 RD GROUP B	ZG2	1.06,3	

SEMIFINALS

START	GROUP	LINE	BOAT	PLACEMENT	TEAM	TIME	WINNER
18.00	SF1	1	3	1 ST GROUP B	TS	1.01,4	TS
		2	4	2 ND GROUP A	LJ	1.05,5	
18.15	SF2	1	1	1 ST GROUP A	MB	1.03,3	MB
		2	2	2 ND GROUP B	ZG1	1.05,0	

FINAL B

START	GROUP	LINE	BOAT	PLACEMENT	TEAM	TIME	WINNER
18.45	FB	1	3	2 ND SF2	ZG1	1.03,6	LJ
		2	4	2 ND SF1	LJ	1.03,5	

FINAL A

START	GROUP	LINE	BOAT	PLACEMENT	TEAM	TIME	WINNER
19.00	FA	1	1	1 ST SF2	MB	0.58,6	MB
		2	2	1 ST SF1	TS	0.59,3	

Priloga 2: Rezultati tekme študentskih osmercev v Zagrebu 2004

9. Sveučilišna trka osmeraca			Zagreb, 21.-22.05.2004.
Regatna staza Jarun			
REZULTATI			
Trka: 11			8+ FA SM
Poredak	Klub	Natjecatelji	Vrijeme
1	SZG	Filip Eškinja Hrvoje Eškinja Ante Murer Hrvoje Marić Mario Vekić Ante Kušurin Ivan Rebić Petar Lovrić k.	05:53,83
2	UBU	Zsolz Ladvenszy Matyas Zorandy Adam Legrady Andras Kerekas Krisztian Honti Levente Baka Istvan Mezei Botond Bocskei k.	06:02,32
3	GVU	Robert Johnson Brian Bartek Ross Anderson Joseph Arend Justin Lankheet Justin Martisius John Paik Dane gallagher k. Mike Hoffman	06:04,97
4	SST	Danijel Uvanović Tonči Jelaska Božo Rakvin Josip Ivčević Mile Ražov Jure Mrduljaš Vlado Ozretić Zoran Donadić k. Antonija Jerkunica	06:08,72

HAVK Mladost / Sveučilište Zagreb / VSZ R&B Systems 22.5.2004 17:01

UNIVERZA V LJUBLJANI - FAKULTETA ZA ŠPORT

5	UHA	Patrick Bartels Jan Westphalen Achim Gunther Christopher Schmidt Michael Plotkowiak Adam Lodygowsky Daniel Coster Sebastian Focke k. Jana Putker	06:09.00
6	UMB	Aleš Kokoč Simon Krampac Tomaz Katrasnik Jernej Lorbek Žiga Vorsic Marko Irsic Borut Atlagic Darian Knehtl k. Dijana Brkijacic	06:21.05
7	UKL	Roland Prenster Patrick Jawesch Kurt traer Richard Malousek Thomas Behler Alexander Banfield Christof Prasching Michael Hinterleitner k.	06:22.56

Priloga 3: Seznam slikovnega gradiva

Številka slike	Naslov	Stran
1	Deli čolna	8
2	Slovenski študentje na tekmi v Luzernu 2000 (od leve proti desni: brata Parovel, Katrašnik, Dobaj, Brkljačič, Žibrat, Iršič, Hedl, Voršič)	26
3	Mariborski osmerek v sposojenem čolnu - Zagreb, 2001 (od spredaj nazaj: Nipič, Voršič, Hedl, Dobaj, Katrašnik, Grgurevič, Simončič, Krampač)	29
4	Mariborčani (v rumenih majicah) se veselijo 3. mesta na odru za zmagovalce - Zagreb, 2002 (od leve proti desni: Brkljačič, Krampač, Grgurevič, Simončič, Voršič, Katrašnik, Hedl, Dobaj, Nipič)	31
5	Krst osmerca (od leve proti desni: Boris Sovič, Ivan Rozman, Ladislav Tomšič, Ludvik Trauner in Leo Kremžar)	33
6	Slovenska posadka na svetovnem univerzitetnem prvenstvu v veslanju - Francija, 2004 (od leve proti desni: Rodela, Rogelj, Prelog, Božič, Hrabar, Katrašnik, Voršič, Toplak, Pavšič)	36
7	Zmagovalna ekipa mariborskega osmerca med poslušanjem himne (od leve proti desni: Kokol, Dobaj, Atlagič, Voršič, Katrašnik, Lorbek, Krampač, Nipič)	40
8	Slovenska posadka dvojnega dvojca na evropskem univerzitetnem prvenstvu v Zagrebu – Peter Dijak (desno) in Jernej Lorbek	44
9	Posadki Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem po dvoboju za državno prvenstvo (stojijo od leve proti desni: Novak, Pišlar, Bouk, Hlaj, Bearer, Božič, Černe T., Černe I., Kramarič; čepijo od leve proti desni: Grča, Bilas, Trifkovič, Pincetič, Rodela, Perc, Pistotnik)	45